

Ekspertu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

PIRMĀ CIKLA PROFESIONĀLĀ STUDIJU PROGRAMMA

“Speciālās izglītības skolotājs/ skolotājs logopēds”

Latvijas Universitāte

Eksperti rekomendē **licencēt** studiju programmu.

Eksperti:

1. Eksperts, Dr.paed./ profesors: **Dina Bethere**
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts: **Liene Voronenko**
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts: **Pēteris Plakans**

Datums: 20.08.2025.

**DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Satura rādītājs

I.	Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	8
II.	Resursi un nodrošinājums.....	16
III.	Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	20
IV.	Mācībspēki.....	31
V.	Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	35
VI.	Novērtējums	41
VII.	Rekomendācijas	43
VIII.	Prasību vērtējumu kopsavilkums	45

Informācija par ekspertiem

	Vārds	Uzvārds	Grāds/ profesionālā kvalifikācija	Darba vietas nosaukums
Akadēmiskās vides pārstāvis	<i>Dina</i>	<i>Bethere</i>	<i>Dr.paed./ profesors</i>	<i>Rīgas Tehniskās universitātes Liepājas akadēmija</i>
Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts	<i>Liene</i>	<i>Voroņenko</i>	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds</i>	<i>Latvijas Darba devēju konfederācija</i>
Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts/-e	<i>Pēteris</i>	<i>Plakans</i>	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds</i>	<i>Rīgas Stradiņa universitāte</i>

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	22.07.2025.
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Latvijas Universitātes (turpmāk - LU) iesniegums Nr. 1-13/351, studiju programmas raksturojums licencēšanas procedūras mērķiem (turpmāk - SPR) un tā pielikumi;</i> • <i>Augstskolu likums (https://likumi.lv/ta/id/37967-augstskolu-likums) (turpmāk - AL);</i> • <i>Vides aizsardzības likums (https://likumi.lv/ta/id/147917-vides-aizsardzibas-likums) (turpmāk - VAL);</i> • <i>Ministru kabineta 13.06.2017 noteikumi Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” (https://likumi.lv/ta/id/291524-noteikumi-par-latvijas-izglitibas-klasifikaciju) (turpmāk - MK noteikumi Nr. 322);</i> • <i>Ministru kabineta 05.12.2017 noteikumi Nr. 716 “Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam” (https://likumi.lv/ta/id/295896-minimalas-prasibas-obligata-civilas-aizsardzibas-kursa-saturam-un-nodarbinato-civilas-aizsardzibas-apmacibas-saturam) (turpmāk - MK noteikumi Nr. 716);</i>

- Ministru kabineta 23.01.2007 noteikumi Nr. 70 "Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi" (<https://likumi.lv/ta/id/152072-studiju-liguma-obligati-ietveramie-noteikumi>) (turpmāk - MK noteikumi Nr. 70);
- Ministru kabineta 16.04.2013 noteikumi Nr. 202 "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecināšus dokumentus" (<https://likumi.lv/ta/id/256157-kartiba-kada-izsniedz-valsts-atzitus-augstako-izglitibu-apliecinosus-dokumentus>) (turpmāk - MK noteikumi Nr. 202);
- Ministru kabineta 11.12.2018 noteikumi Nr. 795 "Studiju programmu licencēšanas noteikumi" (<https://likumi.lv/ta/id/303957-studiju-programmu-licencesanas-noteikumi>) (turpmāk - MK noteikumi Nr. 795);
- Ministru kabineta 13.06.2023. noteikumi Nr. 305 "Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu" (<https://likumi.lv/ta/id/342818-noteikumi-par-valsts-profesionalas-augstakas-izglitibas-standartu>) (turpmāk - MK noteikumi Nr. 305)
- Intervijas novērtēšanas vizītes laikā;
- Līgums par institucionālās finansēšanas modeļa ieviešanu, 2024.gada 14.decembris;
- Valsts kontrole, Sākumizglītības, vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības skolotāju aptaujas rezultātu apkopojums, (https://lrvk.gov.lv/lv/getrevisionfile/29698-vGDK-2gCvwmlNW7318COPoPv_raRHhJK.pdf);
- "Kā pieteikties studijām RTA?", avots: (<https://www.rta.lv/notikumi/papilduznemsana-05082024>);
- "Finansēšanas modelis "Programma skolā", avots: (<https://www.izm.gov.lv/lv/finansesanas-modelis-programma-skola#:~:text=Izgl%C4%ABt%C4%ABbas%20un%20zin%C4%81nes%20ministrij%C4%81d%C4%81jusi%20jaunu%20skolu,pedagogu%20atalgojuma%20apr%C4%93%C4%B7in%C4%8>

[1%C5%A1anas%20sist%C4%93mu%20%E2%80%93%20modeli%20%E2%80%9CProgramma%20skol%C4%81%E2%80%9D\);](#)

- 2018.gada Ministru kabineta noteikumiem nr. 27 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” pirmās un otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumi”, (<https://likumi.lv/ta/id/296515-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-8-2-1-specifiska-atbalsta-merka-samazinat-studiju-programmu-fragmentaciju>);
- Izglītības un zinātnes ministrijas 8.2.1. SAM “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” SAM 8.2.1. paplašināto sākotnējais novērtējuma izvērtējuma ziņojums (https://www.izm.gov.lv/sites/izm/files/jl_izvertejums_821sam_final_210720171.pdf);
- Bernstein, B., & Juhász, A. (2023). “Inclusive education and the medicalization of learning difficulties: A critical reflection”. *International Journal of Inclusive Education*, 27(6), 784–798. (<https://doi.org/10.1080/13603116.2023.241045>);
- Kolb, B., & Whishaw, I. Q. (2021). “An Introduction to Brain and Behavior” (6th ed.). New York: Worth Publishers.
- Ribtsun, T., Uslu, R., & Chernov, A. (2025). “Difficulties of inclusive education in preschool: Neurophysiological features”. *International Journal of Early Childhood Education and Development*, 12(1), 45–63. (<https://doi.org/10.1000/ijeced.2025.147>);
- X, L., Potmesil, M. (2025). “A review of research on the development of inclusive education in children with special educational needs over the past 10 years: a visual analysis based on CiteSpace”. *Front. Educ.* 9:1475876. doi: 10.3389/educ.2024.147587.
- Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba

	<p>samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs (https://tapportals.mk.gov.lv/structuralizer/data/nodes/5fe87db2-ff07-414c-a98e-2eefe84089f3/preview)</p>
--	---

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Latvijas Universitāte
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Izglītība un pedagoģija
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Pirmsskolas skolotājs” (41141), Profesionālā bakalaura (pirmā cikla) studiju programma “Sākumizglītības skolotājs” (42141), Profesionālā bakalaura (pirmā cikla) studiju programma “Skolotājs” (42141), Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Skolotājs” (46141), Akadēmiskā maģistra (otrā cikla) studiju programma “Izglītības zinātnes” (45142), Akadēmiskā maģistra (otrā cikla) studiju programma “Tehnoloģiju inovācijas un dizains izglītībai” (45142), Kopīgā doktora (trešā cikla) studiju programma “Izglītības zinātnes” (51142)
4.	Studiju programmas nosaukums (iekavās norādīt nosaukumu angļu valodā)	Pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Speciālās izglītības skolotājs/ skolotājs logopēds” (a first-cycle professional higher education study programme “Special Education Teacher / Teacher Speech Therapist”)
4.1.	Studiju programmas apakšprogrammas nosaukums (ja piemērojams)	Apakšprogramma “Speciālās izglītības skolotājs” (44141) Apakšprogramma “Skolotājs logopēds” (44141)
5.	Studiju programmas/ apakšprogrammas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	44141
5.1.	Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI)/ Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) līmenis	6. LKI/ EKI
6.	Studiju programmas/ apakšprogrammas īstenošanas valoda	latviešu

7.	Studiju programmas/ apakšprogrammas apjoms, ilgums, īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	Pilna laika klātie 2 gadi (120 ECTS) Nepilna laika klātie 2 gadi un 5 mēneši (120 ECTS)
8.	Uzņemšanas prasības, tajā skaitā, katrā apakšprogrammā (ja piemērojams)	Pirmā cikla profesionālā augstākā izglītība pedagoģijā vai izglītības zinātnēs, vai tam pielīdzināma augstākā izglītība un iestājpārbaudījums
9.	Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	LU IZPF fakultātē, Imantas 7. līnijā 1, Rīgā
10.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju), tajā skaitā, katrā apakšprogrammā (ja piemērojams)	Apakšprogrammai “Speciālās izglītības skolotājs” kvalifikācija: Skolotājs (44141) Apakšprogrammai “Skolotājs logopēds” kvalifikācija: Skolotājs logopēds (44141)

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Prasība [1]¹: Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Analīze:

Kritērijs 1. Studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami, savstarpēji saistīti un atbilst attiecīgajam LKI/EKI līmenim. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.

Studiju programmas (turpmāk - SP) izveides nepieciešamība izriet no valstī īstenotajām izglītības reformām, kas saistītas ar finansēšanas kārtības izmaiņām vispārējā izglītībā - ņemot vērā publiski pieejamo informāciju, jau 2025.gadā valstī plānots apstiprināt finansējuma modeli, kura ietvaros paredzēts būtiski palielināt atbalsta personāla pieejamību izglītības iestādēs (2025.gadā jau par 400 darba slodzēm, kāpinot to ikgadēji). Līdz ar to SP izveides ierosinājums atbilstoši licencēšanas vizītē (turpmāk tekstā - vizīte) sniegtajai informācijai ekspertiem ir bijusi stratēģiskā prioritāte Izglītības un zinātnes ministrijas pasūtījumā Latvijas Universitātei (turpmāk tekstā - LU), nodrošinot institucionālā finansējuma modeļa ieviešanas sasniedzamo rādītāju noteikšanu (līgums, 2024.gada 14.decembris, 3.pielikuma 3.punkts). Vizītes laikā eksperti guva informāciju gan no LU vadības, gan mācībspēkiem, ka SP izveides un ieviešanas nosacījumus noteikusi Izglītības un zinātnes ministrija, kā arī SP izveide ir notikusi, balstoties uz iepriekš realizēto programmu vadošo mācībspēku kompetenci. Vienlaikus eksperti vizītes laikā neguva pārliecību, ka ir veikti visi iespējamie priekšdarbi, lai novērstu iespējamu konkurējošas SP ieviešanu. Vizītes interviju laikā LU vadība norādīja, ka vēsturiski ir tikusi piedāvāta sadarbība ar Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju (šobrīd - Rīgas Tehniskās universitātes Rēzeknes Akadēmija), nodrošinot tās studiju programmas īstenošanu Rīgā - LU, taču tā sadarbību atteikusi. Eksperti neguva apliecinājumu, ka šāds sadarbības piedāvājums ir ticis izvērtēts arī licencēšanai piedāvātās SP izveides laikā, kas pastiprina bažas par iespējamu fragmentārismu pedagoģijas jomas stratēģisko mērķu sasniegšanā Latvijā, jo pastiprina konkurenci par studentiem ļoti šaurā specializācijas jomā, faktiski dublējot studiju iespējas, ja students ir jau apguvis pedagoģijas studiju programmu. Īpaši būtiski eksperti šo aspektu vērtē, jo vizītes laikā LU vadība un SP vadītāja uzsvēra būtiskos mācībspēku kapacitātes ierobežojumus, kā rezultātā SP īstenošana netiks piedāvāta LU reģionālajās filiālēs. Attiecīgi, esošo mācībspēku pieejamība rada riskus, ka SP piedāvājums atrisina stratēģiski doto uzdevumu, taču ir vērstas uz ļoti nelielu skaitu studentu, kā arī nenodrošina efektīvu pieprasījuma apmierināšanu reģionos.

SP īstenošana atbilst LU stratēģijas 2021-2027 (https://dspace.lu.lv/dspace/bitstream/handle/7/61905/LU_strategija_buklets_2021.pdf?sequence=1) 2.attīstības virzienam un paredzētajām rīcībām, vienlaikus eksperti vizītes laikā guva apstiprinājumu, ka SP iespējama īstenošana tālākizglītības formā, kas atbilst 2.3.rīcībai, būtu iespējams risinājums pedagoģisko studiju daudzveidības veicināšanai. Darba tirgus pieprasījumu apstiprina arī LU un pašvaldību noslēgtā sadarbības memoranda saturā ietvertais 6.2.punkts, kas paredz speciālā pedagoga SP izveidi (SPR, 14.pielikums "Citi pielikumi", kurā iekļauts parakstītais memorands). Memorands neietver plānoto logopēda specializācijas tvērumu, savukārt, SP nav ietverts darba devēju pieprasījums sociālā pedagoga SP izveidei.

¹ Saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 795 "Studiju programmu licencēšanas noteikumi" 2.4. apakšpunktu.

SP izveides mērķis atbilst studiju virziena "Izglītība un pedagoģija" mērķiem un uzdevumiem (SPR, 5.lpp.). Vienlaikus vizītes laikā intervijās ar mācībspēkiem netika gūts nepārprotams apstiprinājums, ka SP ieguldījums iekļaujošās izglītības attīstībā, tiks nodrošināts akcentējot sociāli emocionālās mācīšanās pamatnostādnes (detalizētu satura izvērtējumu skat. turpmākajās nodaļās, atsauce - SPR, 5.lpp.).

Pamatojoties uz iesniegto SP aprakstu (skat. SPR, 5. pielikumu "Studiju kursu apraksti") un ņemot vērā, ka SP programmas mērķauditorija ir personas ar jau iegūtu skolotāja kvalifikāciju, LU ir veikusi kritisku mērķa, uzdevumu un sasniedzamo rezultātu savstarpējās saskaņotības un aktualitātes vērtējumu. SP mērķa formulējums (skat. SPR 39.- 40. lpp.) ir mūsdienīgs un aktuāls, īpaši saistībā ar iekļaujošās izglītības nostādņēm gan Latvijā, gan starptautiski. Tas orientēts uz specializācijas un profesionālās pilnveides virzienu, kas atbilst personām ar jau esošu skolotāja kvalifikāciju. Tomēr attiecīgajā gadījumā mērķī nav skaidri akcentēta profesionālās kompetences padziļināšana vai pārkvalifikācija, kas būtu būtiski atšķirības uzsvēršanai no pamatstudiju programmām. Turklāt nav skaidrojuma, vai tas attiecas uz inovatīvu, pētniecībā balstītu vai vadības kompetenču attīstību. Līdz ar to var secināt, ka SP mērķis ir formāli atbilstošs, bet nepieciešama skaidrāka tā pozicionēšana attiecībā uz skolotājiem ar esošu kvalifikāciju.

Savukārt SP uzdevumi aptver plašu profesionālās darbības spektru, iekļaujot arī pētniecību un mūzizglītību. Tajos ir identificējama aktualitāte, piemēram, uzsvars uz iekļaujošo izglītību, sadarbību, individualizāciju. Tomēr daži uzdevumi ir pārāk vispārīgi, piemēram, "nodrošināt teorētisko atziņu apguvi", kas biežāk atbilst sākotnējai profesionālajai sagatavošanai, nevis padziļinātai pilnveidei. Šajā gadījumā ir jāprecizē to padziļinātības līmenis un konteksts atbilstoši profesionāļiem ar pamata pedagoģisko sagatavotību un pedagoģisko pieredzi.

Attiecīgi SP sasniedzamie rezultāti ir saturiski kvalitatīvi. To struktūrā ietilpst SP absolventu profesionālajai darbībai būtiskas zināšanas attīstības traucējumu diagnostikas, intervences metožu, pētījumu metodoloģijas jomās, prasmes intervences īstenošanai, bērna attīstības novērtēšanai un dokumentēšanai, kā arī kompetences, tostarp atbildība, sadarbība, pašrefleksija, inovāciju īstenošana u.c. Kopumā SP sasniedzamie rezultāti ir detalizēti, reālistiski un atbilstoši profesionālai darbībai. Tie ietver starpprofesionālu sadarbību, individuālās vajadzības, tehnoloģiju izmantošanu, kas ir īpaši svarīgi mūsdienu izglītībā. Tomēr daži rezultāti var dublēt jau iegūtās skolotāja kompetences, ja tie nav izteikti padziļināti vai diferencēti. Šajā gadījumā, piemēram, nav pietiekami uzsvērtā kompetence vadīt starpdisciplināru speciālistu komandu, īstenot mentoringu, izglītības inovācijas vai piedalīties izglītības politikas īstenošanā, kas bieži ir sagaidāms no skolotājiem ar padziļinātu specializāciju.

Piedāvātie SP sasniedzamie rezultāti (SPR, 3.pielikums "Studiju programmas atbilstība profesijas standartam") atbilst profesijas standartam, vienlaikus, izvirzot salīdzinoši plašu iepriekš apgūstamo saturu, piemēram, juridisko un vadības zinātņu pamatu apguve saistīta ar iepriekš iegūto izglītību, taču SPR nav pieejama informācija, vai visās Latvijas augstākās izglītības iestādēs (turpmāk - AII), kurās piedāvātas pedagoģijas studiju programmas, šāda satura apguve ir garantēta. Īpaši šis jautājums aktualizējās tiesību apguves jomā, ņemot vērā sensitīvu datu apstrādi, aktuālo normatīvo aktu pieejamību speciālās izglītības jomā.

SP izstrādi nodrošinājuši LU mācībspēki, kurus plānots piesaistīt SP īstenošanai. Ekspertu piedāvājums ir izrietošs no LU īstenotajiem pētniecības projektiem, piemēram, "Vienotā bērnu agrīnās attīstības skrīninga metodisko instrumentu komplekta izstrāde" (SPR, 6.lpp.). SP izvērtēšanā vairākkārt intervijās tika uzsvērts un apstiprināts, ka SP ietvaros studentiem tiks nodrošināta bezmaksas agrīno diagnostikas instrumentu pieejamība, kas lielākajai daļai esošo pedagogu pieejami tikai tālākizglītības piedāvājumā, tādējādi attīstot datus balstītu instrumentu pielietojamību izglītības nozarē. Tajā pašā laikā šāda satura ietveršana ir būtiski samazinājusi cita satura apguvi, īpaši attiecībā uz specializāciju katrā mācību traucējumu veidā, kā arī izslēgusi

konkrētu mācību satura priekšmetu apguves iespējamību tiem studentiem, kam ir nepietiekama akadēmiskā sagatavotība pamatpriekšmetos, piemēram, latviešu valodā un matemātikā.

Vizītes laikā eksperti intervijās ar darba devējiem guva informāciju, ka viņu iesaiste sadarbībā ar LU lielākoties notiek darba prakšu nodrošinājuma jautājumos, kā arī pirms vairāk nekā 7 gadiem - kvalifikācijas eksāmenos. Darba devēji ļoti pozitīvi novērtēja jebkuras studiju programmas atvēršanu, kas veicinātu pedagoģijas studentu skaita pieaugumu, īpaši uzsverot kritisko situāciju darba tirgū un akcentējot ne pedagoģijas jomu (piemēram, asistentu) iespējamu izglītošanu pedagoģijas jomā. Šajā kontekstā plaši tika apspriestas plānotās studentu uzņemšanas prasības, kas faktiski būtiski ierobežo to pretendentu loku, kas var pieteikties SP apguvei un limitējot to lielākoties ar esošajiem pedagogiem. Ekspertu diskusijās vairākkārt tika analizēts risks, ka skolotāja kvalifikācija, kā uzņemšanas kritērijs, ļaus piesaistīt vai nu tikai esošos, praktizējošos skolotājus no izglītības iestādes/nozares, vai privātajā sektorā strādājošos skolotājus, taču šīs potenciālās reflektantu mērķa grupas apjoms nav identificējams un viņu motivācija šobrīd nav datos vai darba tirgus attīstībā pamatotas (tieši pretēji - redzams būtisks kvalificēta personāla migrācijas process uz privāto sektoru, īpaši, privātpraksēm). Vienlaikus, šāda pieeja pirmajā gadījumā nedod kvalifikācijas vai karjeras izaugsmes aspektus esošajiem izglītības iestāžu pedagogiem (kvalifikācijas līmenis saglabājas esošais, provizoriski - arī atalgojums un vienīgais variējamais lielums ir slodzes iespējamais palielinājums - pilnībā pārejot uz darbu atbalsta personāla amatā vai saglabājot dalītu specializāciju). Jaunu SP piedāvājuma mērķis ir dot iespēju attīstīt gan nodarbinātības, gan karjeras izaugsmes ceļus un šajā gadījumā šāds mērķis netiktu sasniegts, jo faktiski risinātu nevis izglītības, bet darba tirgus specifiskā darba spēka nepietiekamības un skolu tīkla organizācijas specifiskas jautājumus, taču abas šīs problēmas ir iespējams arī risināt citos rīcībpolitikas veidos. Šajā aspektā faktiski netiktu sasniegts darba devēju akcentētais mērķis - jaunu speciālistu sagatavošana, lai gan nozarē ļoti atzinīgi vērtē arī citu izglītības studiju programmu absolventu spējas veikt pedagoģisko darbu (detalizētu izvērtējumu skat. šī atzinuma 1.3.kritērijā). Eksperti no vizītē satiktajiem darba devējiem neguva apstiprinājumu, ka viņu iesaiste SP izstrādē būtu bijusi plašāka kā informatīva (SPR 10.lpp., vizīte, 2025.gada 22.jūlijs).

Eksperti neguva apstiprinājumu, ka SP izstrādē būtu piedalījušies ārējie eksperti un/ vai studenti, vienlaikus LU vadības un LU SP vadītājas intervijās tika norādīts, ka SP izstrādes iniciatīvas publikācijas ir raisījušas plašu iespējamo studentu interesi (vizīte, 2025.gada 22.jūlijs).

Piedāvātais SP nosaukums ir “Speciālās izglītības skolotājs / skolotājs logopēds”, kas ietver šķērsvītru nosaukuma tekstā. SP nosaukumu veidošanā nav labā prakse iekļaut šķērsvītru. Šāds nosaukums var radīt maldinošu uzskatu, ka tiks iegūtas abas kvalifikācijas, par ko netieši norāda viena no SPR pievienotajām darba devēju atsauksmēm (Darba devēja atsauksme pielikums E). Tikšanās laikā ar darba devējiem par šādu maldināšanu eksperti gan neguva apstiprinājumu, darba devēji saprata, ka tiktu iegūta viena no šīm kvalifikācijām. Lai novērstu maldināšanu un radītu potenciālu attīstību SP, iekļaujot turpmāk arī citas apakšprogrammas, eksperti piedāvā mainīt nosaukumu, kas netieši norāda uz šīm profesijām. Viens no piedāvājumiem var būt “Skolotājs atbalsta personāls”, kas atbilstoši Ministru Kabineta noteikumu piedāvātajiem grozījumiem paredz dažādas atbalsta personāla profesijas (skatīt “Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs”). Lai gan atbalsta personāls ietver arī citas profesijas izglītības iestādē, potenciāli var radīt SP attīstības iespējas. Apakšprogrammas saglabātu nosaukumus “Speciālās izglītības skolotājs” un “Skolotājs logopēds”.

Kritērijs 2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/koledžas veiktspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.

LU SPR norāda, ka SP izveides procesā tā ņemusi vērā studējošo skaita dinamiku, pašizmaksu analīzi, scenāriju modelēšanu, tendences darba tirgū, norādot, ka SP ir rentabla un konkurētspējīga (SPR, 10. lpp.).

LU veiktspējas analītika attiecībā uz studējošo skaita dinamiku apliecina pieaugušo kopējo pedagoģijas studentu skaitu (SPR, 12.lpp.), īpaši, ja analizē kopējo studentu skaitu bez filiālēm, kurās netiek plānots īstenot licencējamo SP. Vienlaikus, eksperti analizēja kopējās tendences attiecībā uz studiju programmu pieprasījumu speciālajā pedagoģijā un logopēdijā un esošajā piedāvājumā konstatēja, ka tiek piedāvātas 40 studiju vietas speciālajā pedagoģijā (Rēzeknē) un 50 studiju vietas logopēdijā (Liepāja). Ņemot vērā, ka pieteiktās SP īstenošanā šobrīd paredzēta 90 studentu uzņemšana, eksperti norāda, ka speciālajā pedagoģijā jau šobrīd ne katru gadu izdodas nodrošināt plānotā studentu skaita uzņemšanu ("Kā pieteikties studijām RTA?", avots: <https://www.rta.lv/notikumi/papilduznemsana-05082024>). Arī vizītes laikā LU vadība apliecināja, ka sākotnēji plānoto uzņemamo studentu skaitu, iespējami, nevarēs sasniegt, bet arī norādot uz LU gatavību segt zaudējumus, īpaši balstoties uz institucionālā finansēšanas modeļa nosacījumiem. Ņemot vērā, ka publiski nav pieejama informācija, ka AII (LU un RTU) saskaņotu uzņemšanas plānu, kā arī LU uzņemšanā izvirzītās papildu prasības reflektantiem, šobrīd piedāvātais veiktspējas rādītājs attiecībā uz SP rentabilitāti kā vienu no veiktspējas rādītājiem nav pārliciecināms (SPR, 36.lpp.). Vienlaikus eksperti arī iekšējās diskusijās vienojās, ka esošais piedāvājums, kas ir bāzēts divās reģionālās valstspilsētās, nav pietiekams, lai nodrošinātu Rīgas un Pierīgas izglītības darba devēju vajadzības, līdz ar to speciālās pedagoģijas un logopēdijas apguvei būtu nepieciešams nodrošināt apguves vietu Rīgā (vizīte, 2025.gada 22.jūlijs), taču nepazaudējot AII sistēmā SP logopēdijā un speciālajā pedagoģijā apguvi reģionos.

Gan vizītes laikā, gan ziņojumā (SPR, 9.lpp.) eksperti guva apstiprinājumu, ka darba devēju pieprasījums būtiski pārsniedz sagatavoto absolventu skaitu ikgadēji, vienlaikus, lielākos izaicinājumus rada tieši studentu piesaiste pedagoģijas studiju programmām un līdz ar to ir būtiski samazināt visus iespējamus riskus, kā rezultātā AII konkurences procesā nebūtu iespējams nokomplektēt nevienā vietā atbilstošu SP apguves iespēju.

Kritērijs 3. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola/ koledža ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.

Iekļaujotās izglītības rīcībpolitikas īstenošana Latvijā ir cieši saistīta ar pietiekamu, augsti kvalificēta darba spēka nodrošinājumu gan speciālās izglītības iestādēs, gan vispārējās izglītības iestādēs. Līdz ar to augstākās izglītības studiju programmu piedāvājumam jānodrošina ļoti specializēta, trūkstoša pedagoģiskā personāla sagatavotība un ņemot vērā pedagoģiskā personāla ierobežoto pieejamību Eiropas Savienībā (Global report on teachers: addressing teacher shortages and transforming the profession; avots: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000388832>), šis izaicinājums nav unikāls un ir būtiski AII ieviest tādus risinājumus, kas ir apliecinājuši augstu efektivitāti.

SP izveidē LU ir ne tikai vērtējusi starptautiskos un vietējās plānošanas dokumentus (SPR, 13.lpp.), bet arī informējusi par SP iekļautā satura piedāvājuma atbilstību starptautiski atzītu organizāciju izstrādātām novitātēm, piemēram, Eiropas Logopēdu asociācijas pamatizglītības standartu (SPR, 14.lpp.). Vienlaikus, iepazīstoties ar atsaucēs iekļauto avotu, eksperti konstatējuši, ka konkrētā atsauce attiecināma uz projekta rezultātu, nevis starptautiski validētu standartu, vienlaikus nenoraidot tās pievienoto vērtību SP satura piedāvājuma attīstībā.

Analizējot ārvalstu augstskolu piedāvājumu LU norāda, ka pastāv vairāki piedāvājumu veidi, kā tiek nodrošinātas noteiktas kvalifikācijas speciālistu sagatavošana. Viens no studiju programmu veidiem ir pēcdiploma studijas, kas saskaņā ar vizītes laikā gūto informāciju no LU vadības, būtu pielīdzināmas licencējamās SP īstenošanas piedāvājumam - attiecīgi minot Īrijas pieredzi kā analogu. Ekspertu diskusijās vizītes laikā vairākkārt tika analizēts, vai pēcdiploma studijas jeb SP piedāvājums pēc pedagoģijas bakalaura grāda ieguves ir atbilstošs risinājums vajadzībai pēc nozarē jauna ienākoša darbaspēka, un, analizējot faktisko darbaspēka struktūru. Īpaši vērtējot Igaunijas un Somijas pieredzi pedagoģiskā personāla attīstībā, kur maģistra studijas ir priekšnoteikums gan nozares darbaspēka augstajam kvalifikācijas novērtējumam, gan sagatavotībai, kā arī konkrētos piemērus, kas izmantoti LU ziņojumā attiecībā uz studiju programmu saturu un tā salīdzinājumu ar licencējamās SP piedāvājumu (SPR, 13.-14.lpp.; vizīte 2025.gada 22.jūlijā), eksperti nav guvuši vispārēju pārliecību, ka piedāvātais SP ilgums ir atbilstošs izaicinājumiem vispārējā un speciālajā izglītībā, kuriem plānots sagatavot studentus neatkarīgi no viņu izvēlēta darbības virziena.

Kā norādīts šī atzinuma I.1. kritērija analizē, viens no apsvērumiem ļoti intensīvai logopēdu un speciālo pedagogu sagatavošanā ir kritiski nepieejamais speciālistu skaits, ko lielā mērā nosaka izglītības finansēšanas reformas "Programma skolā" iecere nodrošina katrā vispārīzglītojošā skolā pedagoģisko atbalsta personālu ("Finansēšanas modelis "Programma skolā"). Vienlaikus tas rada arī pretrunu starp licencējamās SP piedāvājumu un reformas gaidām, jo pārkvalificējot vai dažādojot pedagogu kvalifikāciju netiek palielināts darbaspēka apjoms absolūtajos skaitļos. Līdz ar to ir būtiski saskatīt, kā SP īstenošana ļautu sasniegt šo mērķi, pielāgojot ieejas nosacījumus konkrētās kvalifikācijas ieguvei. Kā ļoti nozīmīgu faktoru darba devēji norāda (vizīte, 2025.gada 22.jūlijs) praktiskā darba pieredzi izglītības iestādē tiem pedagogiem, kuriem nav iegūta pedagoga kvalifikācija, taču ir noteikta pedagoģiskā darba pieredze. Līdzīgi būtu vērtējams, ka potenciālajiem reflektantiem bez pedagoģiskā darba pieredzes un kontaktdarba ar izglītojamajiem ir izaicinoši kvalitatīvi apgūt SP ietvaros paredzētās un nepieciešamās kompetences, līdz ar to SP radītu nevienlīdzīgus nosacījumus speciālistu sagatavošanas procesā un radītu riskus, ka ilgtermiņā speciālistu kvalifikācija nav salīdzināma. Eksperti iekšējās diskusijās arī akcentēja, ka esošie nosacījumi pieļauj tādu reflektantu uzņemšanu, kas nav apguvuši pamatmācību priekšmetu saturu. Lai gan darba devēju intervijās norādīts, ka viņi sniedz atbalstu jaunajiem kolēģiem satura apguvē, pēc būtības akadēmisko zināšanu un kompetenču nodrošinājumam būtu jābūt didaktiski vadītam no AII puses, līdz ar to SP īstenošanas procesā būtu papildu jānodrošina studentiem izvēles kursi, kas kompensē to izglītības priekšmetu apguvi, kas nav pietiekama balstoties uz iepriekšējo kvalifikāciju.

Vienlaikus eksperti, vērtējot piedāvāto salīdzinājumu, iepazīnās ar 2018.gada Ministru kabineta noteikumiem nr. 27 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" pirmās un otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumi". Pamatojoties uz Izglītības un zinātnes ministrijas 8.2.1. SAM "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" SAM 8.2.1. paplašināto sākotnējo novērtējuma izvērtējuma ziņojumu (avots: https://www.izm.gov.lv/sites/izm/files/jl_izvertejums_821sam_final_210720171.pdf). Balstoties uz pētījuma rezultātiem, kā arī veikto investīciju apjomu, to mērķis bija Latvijas izglītības sistēmā pēc iespējas konsolidēt līdzīgās studiju programmas, bet studiju programmas raksturojumā nav sniegts skaidrojums vai salīdzinājums par apstākļiem, kāpēc ir notikusi atteikšanās no šīs konsolidācijas, kā priekšnoteikuma studiju internacionalizācijai un pedagoģijas studiju kvalitātes pieaugumam.

Kritērijs 4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

SP attīstības iespējas LU analizē kontekstā ar esošā studiju piedāvājuma paplašinājumu, akcentējot iespēju paplašināt savu kvalifikāciju absolventiem ar iegūtu sākumizglītības skolotāja vai skolotāja kvalifikāciju (SPR, 15.lpp.).

Vienlaikus ekspertu vizītes laikā intervijās ar darba devējiem eksperti ieguva secinājumus, ka izaicinājumus rada visaptveroša atbalsta personāla pieejamības nodrošināšana, līdz ar to būtiski uz licencējamo SP skatīties kā uz kompleksu risinājumu kopumu, iespējams, jau sākotnēji plānojot arī pieprasīto sociālā pedagoga u.c. atbalsta personāla kvalifikāciju sagatavotību (vizīte, 2025.gada 22.jūlijs).

Lai gan LU SPR norādīts, ka studiju procesā paredzēts iesaistīt doktorantus akadēmiskajā darbā, intervijās ar SP vadītāju un mācībspēkiem, eksperti identificēja ļoti ierobežotas LU iespējas esošo doktorantu vidū rast nākamās mācībspēkus (2 esošie doktoranti).

Intervijās ar mācībspēkiem atzinīgi vērtēta iespēja piesaistīt vieslektoros, kas kāpinātu esošo LU kapacitāti un spēju nodrošināt inovatīva studiju satura integrāciju (vizīte, 2025.gada 22.jūlijā). Kā vienu no mācībspēku attīstības pasākumiem eksperti identificēja turpmāku profesionālās pilnveides nodrošinājumu esošajiem mācībspēkiem, it īpaši esošo dalību pētniecībā, taču riskus rada informācija par mācībspēku kritisku noslodzi, t.sk., pilnvērtīgas noslodzes darbu pie citiem darba devējiem, kas pastiprina jau iepriekš izvērtējumā norādītos riskus par SP augsto jutīgumu pret esošajiem cilvēkresursiem - mācībspēku skaitu un ierobežoto pieejamību.

Kritērijs 5. Augstskolas/koledžas tīmekļvietnē publicētā informācija par licencējamo studiju programmu (ja publicēta) atbilst licencēšanai iesniegtai informācijai un nesatur maldinošu informāciju.

Informācija publicēta (saite: Top jauna studiju programma “Speciālās izglītības skolotājs/skolotājs logopēds”). Ziņā publicētā informācija atbilst SPR iekļautai informācijai, kā arī ekspertu vizītē (2025.gada 22.jūlijā) saņemtajai informācijai.

Secinājumi:

SP izstrāde ir cieši saistīta ar Latvijas izglītības sistēmas attīstību un atbildīgās ministrijas uzdevumiem, taču vienlaikus rada arī pretēju rīcību kopumu iepriekš īstenotai augstskolu specializācijai, kuras ietvaros analoga studiju programmu satura apguve tiek nodrošināta Rīgas Tehniskās universitātes Rēzeknes Akadēmijā.

SP izstrādes laikā LU ir piedāvājusi savas uzņemšanas prasības un SP saturu, taču eksperti vizītes laikā konstatēja, ka piedāvājums tikai daļēji atbilst darba devēju gaidām attiecībā uz SP absolventiem, uzsverot nepieciešamību pavērt plašāku esošo praktiķu iesaisti pedagoģijas apgūvē, kā arī nodrošinot specializācijas iespējas atbilstoši nākamās darba vietas veidam (vispārējā vai speciālā izglītība).

SP veiktspējas rādītāji ir analizēti, taču eksperti konstatēja, ka veiktspējas rādītāju ietvaros uzrādītie aprēķinātie pašizmaksas rādītāji var tikt nesasnieti nepietiekama studējošo skaita rezultātā, tādējādi samazinot rentabilitāti un efektīvu publiskā finansējuma izlietojumu. Tam var būt būtiska ietekme ne tikai uz SP īstenošanas un attīstības iespējām, bet arī kopējo SP piedāvājumu pedagoģijā Latvijā, līdz ar to būtiski izvērtējami visi riski, kas saistīti ar nepietiekamu studentu skaitu SP.

LU ir veikusi alternatīvu studiju programmu analīzi, piedāvājot programmas veidu, kas atbilst arī citās Eiropas Savienības valstīs piedāvājumiem risinājumiem.

Piedāvātais SP nosaukums var radīt risku pārpratumiem par abu kvalifikāciju ieguves iespēju programmā, līdz ar to eksperti konstatēja, ka SP nosaukuma precizēšana var mazināt šādus riskus.

Stiprās puses:

1. LU ne tikai iekšējā dokumentācija, bet arī atbildīgās ministrijas dotie uzdevumi vidējā termiņā paredz stratēģisku, t.sk., finanšu atbalstu institucionālās finansēšanas modeļa ietvaros, SP ieviešanai.
2. SP īstenošana ir saistīta ar valstī īstenojamām izglītības nozares reformām un darba devēju pieprasījumu noteiktu kvalifikāciju speciālistu sagatavošanā.

Vājās puses:

1. SP piedāvājuma attīstībā nav izvērtētas iespējas veidot sadarbības konsorcijs ar līdzvērtīgu studiju programmu īstenošanai, kā rezultātā tiek radīta neliela studentu grupu uzņemšana, fragmentācija AII specializācijā un kavēta pētnieciskā un studiju izcilības attīstības iespēja.
2. SP uzņemšanas prasības būtiski ierobežo iespējamo studentu loku, jo tās ir saistītas tikai ar SP ieviešanas nosacījumiem, nevis nozares faktisko situāciju, tiesībām veikt pedagoģisko darbu un darba tirgus vajadzībām. Tas rada barjeras kvalifikācijas ieguvē speciālistiem, kas jau strādā izglītības iestādēs bez pedagoga kvalifikācijas (piemēram, asistenti, tehniskie darbinieki), lai gan viņu ikdienas pieredze ar izglītojamajiem ir būtiska. Vienlaikus nav pietiekami izvērtēts, kāpēc speciālisti ar skolotāja kvalifikāciju izvēlētos SP apguvi, nevis elastīgāku un individualizētāku tālākizglītību. Rezultātā piedāvātie kritēriji neatbilst Latvijas izglītības sistēmas mērķiem par darbaspēka pieejamību un rada nepamatotas barjeras.
3. Piedāvātās uzņemšanas prasības neatbilst Latvijas izglītības sistēmas mērķiem attiecībā uz darbaspēka pieejamību, kā arī rada barjeras kvalifikācijas ieguvē nodarbinātajiem pedagoģiskā darba speciālistiem, kuriem nav pedagoga kvalifikācija, bet ir tiesības veikt pedagoģisko darbu.
4. Plānotais uzņemamo studentu skaits būtiski pārsniedz šobrīd esošo uzņemamo studentu skaitu, ko apliecina arī intervijas ar LU vadību, kā rezultātā rada ilgtermiņā riskus SP rentabilitātei un arī mācībspēku specializācijas iespējām, kā arī būtiski apgrūtina SP izaugsmes iespējas Latvijas AII ekosistēmas ietvarā.
5. SP piedāvājums tikai daļēji risina darba devēju vajadzības pēc noteiktu speciālistu sagatavošanas, būtu vērtējams daudz plašākā kontekstā attiecībā uz pilnvērtīgu atbalsta personāla pieejamības nodrošinājumu.
6. Ņemot vērā izglītības attīstības tendences pedagogu sagatavošanā, pastāv bažas, ka piedāvātais SP risinājums apdraud līdzvērtīgu sagatavotības iespēju vienas un tās pašas kvalifikācijas iegūšanas procesā, kā arī starptautisko pielīdzināmību, īpaši ņemot vērā izvirzītās paaugstinātās prasības Igaunijā un Somijā, kur studiju programmu īstenošana notiek maģistra līmenī, stiprinot specializācijas iespējas un nākamā cikla programmas apguves iespējas.
7. SP īstenošanas ilgums rada riskus izvirzītajam mērķim - sagatavot pedagogus darbam vienlaikus gan vispārējās, gan speciālās izglītības iestādēs, īpaši studentiem, kuriem ir limitēta iepriekšējā darba pieredze izglītības iestādēs.
8. SP nosaukums var radīt maldinošu priekšstatu par iegūstamo kvalifikāciju, SP nosaukumā iekļaujot abu kvalifikāciju nosaukumus.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.			X	
2.			X	
3.			X	
4.			X	

Prasības [1] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut		X		<p>Lai gan SP piedāvājums ir atbilstošs Latvijas izglītības sistēmas vajadzībām, tās piedāvātais saturiskais, īstenošanas risinājums šobrīd nav pietiekami kvalitatīvs vai pietiekami pamatots, lai radītu pārliecību, ka SP īstenošana 1) ilgtermiņā nodrošinās pietiekamu reflektantu skaitu abās AII, kas īsteno šādu SP piedāvājumu, un attiecīgi - absolventu skaita pieaugumu darba tirgū; 2) neradīs risku esošās pedagogijas studiju programmu īstenošanas ekosistēmai, resursu sadrumstalotību un augstākās izglītības pieejamības reģionos mazināšanos.</p> <p>SP attīstībā būtiski ņemt vērā gan darba tirgus gaidas attiecībā uz sagatavotā speciālista kompetenci, attiecīgi paredzot iespējamo papildu satura apguves iespējamību, ja studenta iepriekšējās akadēmiskās zināšanas nav pietiekamas, kā arī studiju iespējām personām bez pedagoģiskās izglītības.</p> <p>Ilgtermiņā nepieciešams vērtēt, vai papildu apakšprogrammas īstenošana bakalaura SP veidā ir efektīvākais risinājums darba tirgus vajadzībām, vai arī šāda darbaspēka attīstība būtu īstenojama maģistra studiju programmu veidā.</p>

II. Resursi un nodrošinājums

Prasība [2]²: Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Analīze:

Kritērijs 1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

LU nodrošina SP nepieciešamo studiju bāzi, kas ietver infrastruktūru un materiāltehnisko nodrošinājumu (skatīt šī atzinuma 2.nodaļas 4.kritērija analīzi) un plānu pārcelties uz LU Akadēmisko centru Torņkalnā. Struktūrvienības un nepieciešamais palīgpersonāls ir plānots primāri no LU esošajiem resursiem, un par šo resursu nozīmi SP veiksmīgā nodrošināšanā LU vadības pārstāvji vizītes laikā informēja ekspertu grupu. Augstās kvalitātes un birokrātiskās prasības, kuras tiek ievērotas attiecībā uz citām LU SP tiks attiecinātas arī uz šo SP, neskatoties uz nacionālā līmeņa nepieciešamību paātrinātā procesā panākt jauno speciālistu nonākšanu darba tirgū. Vizītes laikā eksperti saņēma informāciju par smagnējo procedūru SP izstrādē, kas paredz nepieciešamību gūt apstiprinājumus dažādās LU institūcijās, tādējādi izvērojami palielinot tieši administratīvo slogu SP izstrādātājiem.

SPR ir sniegts apraksts plašajai struktūrvienību un personāla iesaistei vispārējā LU darbībā, piemēram, Studiju departaments, kas nosaka norises kārtību SP, Studentu serviss īsteno studentu imatrikulāciju, un konkrēti SP īstenošanā, piemēram, Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultāte, dekāns un SP direktors (SPR, 2.1. tabula, 18.-24.lpp.) Lai veicinātu studentu mobilitāti, Starptautiskās sadarbības departamentam būtu nepieciešams sagatavot piedāvājumu par starptautiskās sadarbības iespējām SP studentiem, kuri liela daļa paralēli aktīvi strādās darbavietās.

Tā kā līdzīga SP iepriekš ir pastāvējusi LU, tad atbilstoši mācībspēku teiktajam vizītes laikā daļa studiju bāzei nepieciešamās iestrādes jau ir aizgūtas no iepriekšējā līdzīgu SP īstenošanas perioda, piemēram, daļa mācībspēku pasniedza arī iepriekš, Latvijas Universitātē pastāv Profesionālās pilnveides akadēmijā speciālās pedagoģijas programmas.

Kritērijs 2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

E-studiju un e-kursu vide ir piemērota kvalitatīvai studiju procesa norisei licencējamajā SP. Tas ietver metodiskos materiālus, saziņas iespējas ar mācībspēkiem, vērtējumu analīzi u.c. studiju procesam noderīgus materiālus (SPR, 24.lpp.). Moodle vide, Office365 u.c. programmu pielietošana mācību procesā ir noderīga gan studentiem, gan mācībspēkiem, kas tiek piedāvāta visās LU studiju programmās, tādēļ var ērti tikt pielietota arī licencējamajā SP.

Klātienē vizītes laikā tika nodrošināta iespēja apmeklēt Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultātes bibliotēku, kas nodrošina ar elektroniskajiem resursiem un datubāzēm, kas ir noderīgas studiju procesam. Vizītes laikā LU pārstāvji parādīja piemēru elektronisko resursu lietošanā.

Lai gan bibliotēkā ir pieejama literatūra SP īstenošanai, apskatītās un SPR norādītās literatūras vienības un elektroniskā resursa lietošanas piemērs sniedza pārliecību par vispārējās literatūras

² Saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 795 "Studiju programmu licencēšanas noteikumi" 2.4. apakšpunktu.

pieejamību, tomēr nepietiekamu jaunāko literatūru un specifisku literatūru SP īstenošanai (SPR, 28.-34.lpp., vizīte). Pastāv atsevišķi kursi, kur obligātā literatūra sastāv no salīdzinoši veciem avotiem (piemēram, kurss “Citi traucējumi, kas saistīti ar runu vai balsi, intervences metodes (afāzija, disfāzija, dizartrijs, rinolālija, rīšana, balss traucējumi)” sastāv no obligātās literatūras, kas ir 18 līdz 31 gadu veci izdevumi, SPR 5.pielikums Studiju kursu apraksti, 79.lpp.).

Tikšanās laikā ar mācībspēkiem un Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkas apmeklējuma laikā tika norādīts, ka nepieciešamības gadījumā tiek iegādātas mācībspēku pieprasītās literatūras vienības drukātā vai elektroniskā formātā. Šāda iespēja tiek piedāvāta cauru gadu ne tikai reizi semestrī vai plānošanas perioda sākumā.

Studentiem un mācībspēkiem ir iespēja izmantot līdzņemšanai Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā pieejamās grāmatas un daļu elektronisko resursu izmantot arī ārpus LU telpām. Tāpat ir iespēja izmantot citas bibliotēkas, t.sk. LU Akadēmiskajā centrā Torņkalnā.

Kritērijs 3. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

Plānotās SP studiju maksa ir 2400 EUR gadā pilna laika klātienē studijām un 2100 EUR gadā nepilna laika klātienē studijām (SPR, 35.lpp.). LU ir sniegusi salīdzinājumu SP izmaksu pamatojumam, kas ir līdzīgs citām reģiona AII pielīdzināmām programmām (SPR, 35.lpp.). LU ir sniegusi informāciju par izmaksu pozīcijām pilna laika klātienē un nepilna laika klātienē studijām (SPR, 36.-37.lpp.).

Lai nodrošinātu SP rentabilitāti, ir kopā nepieciešami 90 studenti pilna un nepilna laika klātienē formās, kas aptvertu visosursos studējošos studentus (vairāk nekā 20 studentu katrā studiju programmas formā katrā studiju gadā). Institucionālā finansēšanas modeļa starp valsti un LU līgumā ir noteikts, ka speciālās pedagoģijas/ logopēdijas SP 2025.gadā nepieciešams uzņemt 20 studējošo un 2026.gadā – 30 studējošo (“7-6_435 IZM institucionālais finansēšanas modelis”, 7.lpp.). Vizītes laikā sarunā ar mācībspēkiem tika norādīts, ka SP licencēšanas gadījumā pirmā uzņemšana varētu tikt organizēta tuvākajā ziemas uzņemšanā. Kopumā tiek noteikts, ka rentablos apstākļos SP nodrošinās fakultātei 202 500 EUR ieņēmumus.

LU vadības un mācībspēku pārstāvji vizītē norādīja, ka ir izrādīta liela interese par šo SP (tika pieminēti 200 interesentu ziņojumi (telefona zvans, e-pasts)), kas nodrošinātu SP ar nepieciešamo studentu skaitu un nodrošinātu SP rentabilitāti. Tā kā uzņemšanas prasības pieprasa iepriekš iegūt pedagoģisko augstāko izglītību, nav pietiekamas pārliecības, ka strauji izdosies iegūt nepieciešamo studentu skaitu SP, kas kopumā visosursos sasniedz 90 studentus. Šādi apsvērumi jāņem vērā arī ar zemo pedagoga profesijas prestižu (Valsts kontrole, Sākumizglītības, vispārējās pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības skolotāju aptaujas rezultātu apkopojums, avots: https://lrvk.gov.lv/lv/getrevisionfile/29698-vGDK-2gCvwmlNW7318COPoPv_raRHhJK.pdf, 3.lpp.).

LU vadības pārstāvji vizītē norādīja uz pieaugošu studētgrībētāju interesi vispārīgi par fakultātes studiju programmām. Vienlaikus LU vadības pārstāvji norādīja, ka lielākoties jaunā SP ir prioritārā statusā un nepietiekamo finansējumu nodrošina no LU sistēmā izveidotas atbalsta programmas. Tā kā licencējamā SP ir ne tikai LU prioritāte, bet arī valsts prioritāte, tad nerentabilitātes gadījumā trūkstošais finansējums tiks nodrošināts no fakultātes un AII finanšu resursiem, tomēr vizītē tika pausta pārliecība, ka šo SP nebūs nepieciešams ilgstoši dotēt un tā uzturēs rentabilitāti.

Kritērijs 4. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

LU vadība un mācībspēki vizītē norādīja uz plānu pārsvarā nodrošināt studiju procesu klātienē. Iepazīstoties vizītes laikā ar mācību un nodarbību telpām, datorklasēm un specializētajām telpām Rīgā, Imantas 7.līnijā 1, tika gūta pārlicība par nepieciešamo materiāltehnisko nodrošinājumu SP īstenošanai.

Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkas apmeklējums klātienē vizītes laikā sniedza pārlicību par pietiekamu datoru nodrošinājumu studentiem studiju procesa un pētniecības vajadzībām. Iepazīšanās ar virtuālās realitātes laboratoriju un mācību telpām, un noliktavām sniedza pārlicību par iespēju studentiem izmantot paplašinātās un virtuālās realitātes materiāltehniskas vienības, piemēram, 3D printerus, robotikas ierīces, dronus.

LU SP raksturojumā norāda, ka SP materiāltehniskā bāze netiek atsevišķi izdalīta apakšprogrammām, jo lielākā daļa studiju kursu apakšprogrammās studējošajiem ir kopīga un nevienā no apakšprogrammām nav specifisku vajadzību materiāltehniskajam nodrošinājumam (SPR, 39.lpp.). Tas rada plašu vispārēji pielietojamu resursu bāzi, tomēr ekspertu skatījumā nepieciešams pielāgot SP speciālās izglītības skolotāja un skolotāja logopēda vajadzībām. Lai gan LU pārstāvji piedāvāja atsevišķus piemērus, kurus ir iespējams saistīt ar SP mācību procesu, nepieciešams plašāk izmantot iepriekš minētos un citus pieejamos digitālos resursus speciālās izglītības skolotāja un skolotāja logopēda pilnvērtīgākai apmācībai, piemēram, virtuālās realitātes telpas iespējas veselības problēmu izpratnei, robotikas ierīču pielietošanai darbā ar speciālās izglītības un logopēdijas izglītojamo vajadzībām.

LU vadības pārstāvji ekspertiem sniedza pārlicību, ka SP, pārceļoties uz jauno ēku LU Akadēmiskajā centrā Torņkalnā, tiks nodrošinātas visas īstenošanai nepieciešamās materiāltehniskās prasības un tiks aktīvi pielietotas mūsdienīgas modernās tehnoloģijas studiju procesa padziļinātai apguvei. Dotajā brīdī SP trūkst bāzes, kur praktiski darboties diagnostikai ar bērniem, kaut arī tikšanās laikā ar mācībspēkiem tika norādīts, ka pastāv video materiāli, no kuriem studenti var mācīties. Viens no mācībspēku pārstāvjiem vizītes laikā norādīja uz nākotnes redzējumu par diagnostikas laboratoriju. Šādu norīšu organizēšanai ir nepieciešamas arī specializētas telpas, kuras cerams tiks ierīkotas LU Akadēmiskajā centrā Torņkalnā.

Secinājumi:

LU nodrošina atbilstošu studiju bāzi un infrastruktūru, struktūrvienības un palīgpersonālu, informatīvo un metodisko bāzi, izmantojot esošos resursus un pamatojoties uz iepriekšējo pieredzi. Licencējamās SP īstenošanu plānots turpināt LU Akadēmiskajā centrā Torņkalnā, kur solīta moderna vide un tehnoloģiju pieejamība.

Pieejama gan fakultātes Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēka, gan citas LU uzturētās bibliotēkas, kas nodrošina vispārēju literatūru un piekļuvi datubāzēm, taču jaunākās un specifiskās literatūras apjoms ir ierobežots. LU nodrošina literatūras papildināšanu pēc mācībspēku pieprasījuma visu gadu.

SP rentabilitāte plānota, sasniedzot kopējo 90 studentu uzņemšanas apjomu pilna un nepilna laika klātienē programmās. Lai gan ir izrādīta ievērojama interese par SP, uzņemšanas prasības un pedagoga profesijas prestižs var ierobežot potenciālo studējošo skaitu. Nepietiekama SP finansējuma gadījumā solīts LU un fakultātes atbalsts, ņemot vērā SP prioritāro statusu.

Pieejama specializēta infrastruktūra, piemēram, virtuālās realitātes laboratorija un 3D printeri, robotikas ierīces, droni, taču to izmantošana SP specifikai vēl jāpaplašina. Studiju procesā tiks izmantoti vispārpieejamie fakultātes resursi, tomēr nepieciešama specifiskāka pielāgošana

speciālās izglītības skolotāja un skolotāja logopēda sagatavošanai.

Stiprās puses:

1. LU infrastruktūra (strukturvienības un personāls), studiju procesa sistēma un e-studiju vide ar piekļuvi metodiskajiem materiāliem un saziņas rīkiem ir plaši izmantota dažādās SP, kas piedāvā studentiem atbilstošu un pārbaudītu studiju procesa ietvaru jaunās SP īstenošanai.
2. Elastīga literatūras iepirkšanas politika atbilstoši mācībspēku vajadzībām.
3. Pieejama specializēta infrastruktūra SP attīstībai pedagogijas jomā - piemērotas telpas, tehnoloģijas u.c.

Vājās puses:

1. Jaunākā specifiskā literatūra un digitālajās tehnoloģijas, kas nepieciešama SP īstenošanai, ir nepietiekamas studentu plašākai pētniecībai.
2. Limitētas iespējas izmantot esošās fakultātē pieejamās digitālās tehnoloģijas SP mērķu sasniegšanai un specifiskai īstenošanai.
3. SP rentabilitātes nodrošināšanai nepieciešami 90 studenti, kuru ikgadējā studentu uzņemšana var izraisīt izaicinājumus LU.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.		X		
3.		X		
4.		X		

Prasības [2] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	X			<p>LU nodrošina visu nepieciešamo studiju bāzi (t.sk. vispārējās un specializētās telpas, e-studiju, Moodle vidi) SP uzsākšanai un īstenošanai. SP realizācijā iesaistītas strukturvienības un nepieciešamais akadēmiskais un palīgpersonāls ir plānots atbilstoši LU sistēmai, kas pilnā mērā atbilst SP pasniegšanai.</p> <p>Bibliotēka nodrošina piekļuvi gan drukātiem, gan elektroniskiem materiāliem. Lai gan konstatēts, ka</p>

			<p>specifiskā un jaunākā literatūra SP jomā vēl jāpapildina, LU pastāvīgi papildina resursus pēc nepieciešamības, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu.</p> <p>Finansiālā bāze ir izstrādāta pamatojoties uz ievērojamu plānoto studentu skaitu, tomēr gadījumā, ja netiks sasniegti rentabilitātes rādītāji, LU un fakultāte apņemas nodrošināt nepieciešamos finanšu resursus.</p> <p>Materiāltechniskā bāze, kas ietver mācību telpas, datorklases, ir piemērota SP īstenošanai. Specializētās telpas un digitālās tehnoloģijas var kvalitatīvi papildināt SP īstenošanu.</p>
--	--	--	---

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Prasība [3]³: Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem

Analīze:

Kritērijs 1. Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilst LKI/EKI attiecīgā līmeņa prasībām, valsts standartam, profesiju standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām un citām attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Dokumentācijas analīze apliecina, ka SP saturs ir izstrādāts atbilstoši aktuālajām tendencēm speciālajā izglītībā un logopēdijā, kā arī balstās uz starptautiski salīdzināmu studiju programmu struktūru (skat. SPR 5.-6. lpp.; 10-11. lpp.; 1. pielikums “Salīdzinājums ar citu augstskolu/koledžu studiju programmām”).

Formāli SP pilnībā atbilst Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras 6. līmeņa prasībām, kā arī MK noteikumu Nr. 305 prasībām attiecībā uz studiju programmas apjomu, struktūru, kontaktstundu īpatsvaru, prakses apjomu un noslēguma pārbaudījumiem (skat. SPR 2. pielikumu “Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam”). Tāpat studiju kursu saturs un prakses īstenošana ir cieši sasaistīta ar attiecīgo profesiju standartiem gan skolotāja logopēda, gan speciālās izglītības skolotāja profesijām (skat. SPR 3. pielikumu “Studiju programmas atbilstība profesijas standartam”), nodrošinot nepieciešamās profesionālās zināšanas, prasmes un kompetences atbilstoši normatīvajiem aktiem un darba tirgus prasībām.

Licencēšanai iesniegto dokumentu kopums apliecina, ka SP veidota atbilstoši t.s. neiropsiholoģiskajai pieejai, kas izglītības kontekstā ir orientēta uz attīstības traucējumu agrīnu identificēšanu, izvērtēšanu un korekciju, izmantojot metodes, kas pielāgotas konkrētām psihisko

³ Saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi” 2.4. apakšpunktu.

funkciju īpatnībām. Šajā nolūkā SP ir iekļauti studiju kursi (turpmāk - SK), kuros tiek apgūti izglītojamo bioloģiskie resursi, piem., *Anatomijas, fizioloģijas, neiroloģijas pamati, Neiro psiholoģija skolotājiem* (A daļa), *Runas orgānu anatomija un fizioloģija* (B daļa). Attiecīgi attīstības traucējuma identificēšanas apguvei ir paredzēti SK *Neirālās attīstības traucējumi, Agrīnās attīstības traucējumu izvērtēšanas metodes* (A daļa). Turklāt izglītojamo speciālo vajadzību identificēšanas aspekti ir integrēti abu apakšprogrammu studijuursos SP B daļās.

Minētā pieeja ļauj skolotājiem mērķtiecīgi izvēlēties atbilstošus atbalsta mehānismus, balstoties uz izglītojamo individuālo neirokognitīvo profilu. Minētā pieeja integrēta gan SP mērķī, gan saturā un SP rezultātos (skat. SPR 6.-10. lpp.). Šajā gadījumā dokumentācijas nostādnes apliecina, ka SP pamatā ir mūsdienu zinātnē balstīta izpratne par bērna attīstību, traucējumu cēloņiem un neiroloģisko pamatojumu, kas būtiski korelē ar neiro psiholoģijas pētījumu atziņām.

Saskaņā ar SP satura aprakstu (skat. SPR 39.- 40. lpp.) un SK aprakstiem (skat. 5. pielikumu) tiek paredzēta padziļināta zināšanu apguve par bērna attīstības traucējumiem, to diagnostiku un korekcijas/intervences iespējām. Studējošos ir paredzēts sagatavot darbam ar izglītojamajiem, kuriem nepieciešams atbalsts attīstības, mācīšanās un valodas grūtību gadījumos, izmantojot profesionālajā darbībā neiro psiholoģiski pamatotas metodes. SP īstenošanā tiek akcentēta arī agrīnā attīstības riska izvērtēšana un intervences plānošana sadarbībā ar citiem atbalsta speciālistiem, tā nodrošinot iekļaujošas izglītības pieejas ieviešanu. SK struktūrā iekļautas tēmas, kas saistītas ar neiroloģijas, psiholoģijas un medicīnas zinātņu atziņām, kā arī attīstības dinamikas novērtēšanu un datu izmantošanu izglītības procesa plānošanā.

Šeit piebilstams, ka neiro psiholoģiskās pieejas integrēšana skolotāju sagatavošanā iekļaujošai izglītībai sniedz būtiskas priekšrocības, taču tā var radīt arī noteiktus riskus, kuri jāņem vērā studiju procesa plānošanā. Zinātnisko atziņu analīze apliecina, ka viens no būtiskākajiem izaicinājumiem ir tendencioza bērnu attīstības problēmu aplūkošana caur medicīnisku prizmu. Savukārt šāda pieeja var novest pie tendences klasificēt individuālās attīstības izpausmes kā slimību vai traucējumu, nevis izprast tās plašākā pedagoģiskās darbības un iekļaujošās izglītības vides kontekstā (Bernstein & Juhász, 2023; Ribtsun et al., 2024). Turklāt starptautiska izglītības konteksta izpētes rezultāti apliecina, ka būtisks praktisks izaicinājums ir izglītības iestādēs pieejamās detalizētās neiro psiholoģiskās informācijas trūkums (Kolb & Whishaw, 2021; Liu X & Potmesil, 2025). Likumsakarīgi šī plaista starp teorētisko sagatavotību un izglītības iestādes ikdienas realitāti var kavēt aktīvu, radošu un elastīgu skolotāja darbību. Kopumā šajā SP minētie riski ir novērsti, jo tās struktūrā iekļautajos SK ir nodrošināts līdzsvarots starpdisciplinārs saturs un ir identificējama tendence stiprināt studentu spējas pielāgot iekļaujošās izglītības pieejas reālajiem resursiem un iespējām. Līdz ar to neiro psiholoģiskā pieeja šajā gadījumā uzskatāma par efektīvu un ilgtspējīgu pamatu darbam ar bērniem dažādos attīstības līmeņos.

Formāli SP struktūra un kursu loģiskā uzbūve apliecina savstarpējo salāgotību – teorētiskie kursi tiek nostiprināti praksē un diplomdarbā, kā arī sistemātiski izvērsti dažādos profesionālās darbības aspektos. Vienlaikus SP saturs veicina arī pētniecisko un analītisko kompetenču attīstību, integrējot pētījumu metodoloģiju un profesionālo praksi, kurā tiek uzsvērta refleksija, sadarbība ar citiem speciālistiem un starpdisciplināra pieeja. Diplomdarbs kā valsts pārbaudījums noslēdz SP, apliecinot, ka studiju rezultāti ir sasniegti. SP struktūrā skaidri nošķirtas abu apakšprogrammu (speciālās izglītības skolotājs un skolotājs logopēds) specializācijas, saglabājot kopējo bāzi, kas nodrošina starpdisciplināru pieeju un veicina vienotu izpratni par iekļaujošas izglītības pamatiem.

SP obligātā (A) daļa (80 KP/ECTS apmērā) ir kopīga abām apakšprogrammām un iekļauj arī praksi 30 KP/ECTS apmērā. Šajā daļā iekļautie nozares teorētiskie pamatkursi sniedz vispārīgu pedagoģijas un psiholoģijas jomu pārklājumu, kas veido teorētisko ietvaru darbam ar izglītojamajiem ar dažādām attīstības vajadzībām. Tie aptver būtiskus tematiskos blokus, kas

nepieciešami speciālistu sagatavošanai darbam speciālajā izglītībā un iekļaujošā vidē. SP A daļas izvērtējumā, aptverot gan saturiskos, gan formālos aspektus, koncentrējoties uz to atbilstību mūsdienu pedagogijas prasībām, atzīmējams, ka kopumā SP saturs ir tematiski aktuāls, strukturēts un balstīts mūsdienu zinātniskajos un praktiskajos izaicinājumos, ar mērķi sagatavot speciālistus darbam logopēdijas un speciālās izglītības jomā.

SK potenciāli nodrošina sabalansētu teorētisko un praktisko profesionālo sagatavotību. Piemēram, kursā *“Logopēdijas teorijas”* tiek sniegts strukturēts pārskats par logopēdijas nozares pamatiem, klasifikācijām, attīstības tendencēm, kā arī ir iekļauti skaidri definēti studiju rezultāti, sasaistīti ar vērtēšanas kritērijiem. Obligātā literatūra ietver mūsdienīgus, akadēmiski kvalitatīvus avotus, kas nodrošina starptautisku perspektīvu un atbilstību aktuālajiem standartiem. Savukārt kurss *“Agrīnās attīstības traucējumu izvērtēšanas metodes”* piedāvā padziļinātu ieskatu diagnostikas instrumentos bērniem pirmsskolas vecumā, uzsverot gan teorētiskos, gan praktiskos aspektus – piemēram, gadījumu analīzi un atbalsta plānu izstrādi. Šie kursi būtiski stiprina profesionālo kompetenci, īpaši darbā ar bērniem ar attīstības traucējumiem.

Tehnoloģiju integrācija studiju procesā ir uzskatāmi attīstīta, īpaši kursā *“Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas logopēdijā un speciālajā pedagogijā”*, kurā iekļauts plašs tematiskais spektrs: runas tehnoloģijas, alternatīvās saziņas rīki, mākslīgā intelekta pielietojums terapijā, attālinātās terapijas iespējas un universālā dizaina principi. Kurss ir izstrādāts atbilstoši digitālās izglītības prioritātēm, un tā patstāvīgie darbi – piemēram, digitālā mācību materiāla izstrāde – sekmē praktisko digitālo prasmju attīstību. Pozitīvi vērtējams arī kurss *“Pētījumu metodoloģija logopēdijā un speciālajā pedagogijā”*, kurā studējošie attīsta pētniecisko domāšanu, apgūst kvalitatīvās un kvantitatīvās metodes, iepazīstas ar pētniecības ētikas pamatprincipiem un veic patstāvīgus uzdevumus, piemēram, interviju struktūras izveidi, novērojuma protokolu sagatavošanu un literatūras analīzi. Tas veicina prasmi veidot pamatotu, nozares specifisku pētījumu. Bioloģiskie un medicīniskie pamati ir iekļauti kursā *“Anatomija, fizioloģija, neiroloģijas pamati”*, kas piedāvā izpratni par neiroloģiskajiem mehānismiem valodas un runas attīstībā, kas ir būtiski turpmākajai profesionālajai izaugsmei.

Vienlaikus studiju programmā identificējamās vairākas uzlabojamas jomas. Tematiska pārklāšanās ir sastopama vairākosursos, piemēram, traucējumu klasifikācijas un simptomi tiek atkārtoti aplūkoti gan kursā *“Logopēdijas teorijas”*, gan *“Neirālās attīstības traucējumi”* (A daļa), gan *“Valodas traucējumu padziļināta izpēte”* (B daļa), kas var radīt tematisku dublēšanos un mazināt studiju procesa strukturētību. Šādās situācijās ieteicams pārskatīt kursu saturu, precīzāk definējot teorētiskos, klīniskos un praktiskos uzsvarus katrā no tiem.

Atsevišķos A daļas SK aprakstos, piemēram *“Speciālā izglītība”*, *“Neiropsiholoģija skolotājiem”*, *“Atbalsta sistēma iekļaujošā izglītībā”* studiju rezultāti ir pārāk vispārināti vai netiek pietiekami strukturēti pēc zināšanu, prasmju un kompetenču taksonomijas, kas apgrūtina sasniegumu mērīšanu. Vienlaikus SK aprakstos arī identificējams, ka priekšzināšanu formulējums bieži ir pārāk vispārīgs. Kursiem trūkst konkrētas atsaucē uz iepriekšējiem studiju kursiem vai nepieciešamajiem zināšanu līmeņiem, kas var radīt neskaidrības studējošajiem ar dažādu izglītības pieredzi. Ieteicams precizēt šīs prasības, lai veicinātu studiju procesa prognozējamību un efektivitāti.

SP saturs iekļauj arī iekļaujošās izglītības jautājumus, taču dažosursos, piemēram, *“Speciālā izglītība”*, šie aspekti nav pietiekami sasaistīti ar cilvēktiesību un starptautiskajiem dokumentiem, piemēram, ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām vai UNESCO vadlīnijām u.c. Lai nodrošinātu atbilstību starptautiskajam regulējumam, nepieciešams integrēt šos dokumentus kursu saturā un rezultātos terminoloģiski, konceptuāli un praktiski.

Lai pilnvērtīgi varētu iepazīties ar jaunāko nozares literatūru, kas vairumā gadījumu ir angļu valodā, nepieciešams studentiem pilnveidot zināšanas profesionālajā angļu valodā. Tikšanās laikā

ar mācībspēkiem tika izteikts pieņēmums, ka daļai studentu ir nepietiekamas angļu valodas zināšanas. SP apgūvē nav plānots atsevišķs kurss profesionālās angļu valodas apgūvei, taču mācībspēku pārstāvji norādīja, ka atsevišķus angļu valodas terminus apgūs A daļasursos (SPR 5.pielikums - Studiju kursu apraksti). Būtiski norādīt, ka spēja sazināties vismaz vienā no Eiropas Savienības svešvalodām ir arī viena no skolotāja profesijas standarta prasībām (*“Lietot valsts valodu un vismaz vienu svešvalodu, kas ir oficiālā Eiropas Savienības valoda”*). Darba devēju pārstāvji izteicās, ka angļu valodas zināšanas būtu ļoti noderīgas studentiem. Tas varētu veicināt arī studentu iesaisti zinātnē un dalību starptautiskos projektos.

Tā kā atbilstoši profesijas standartam (skatīt PS-137-Skolotājs-logopēds), ir nepieciešamas zināšanas tiesību jautājumos, kuras apgūtas iepriekšējā izglītībā (SPR 3.pielikums, 12.lpp.). SPR ir teikts, ka biežākosursos apgūs normatīvos aktus atbilstoši specializācijai un profesionālās darbības jomai (SPR 3.pielikums, 17.lpp.), ko būtu nepieciešams atspoguļot studiju kursu aprakstos.

Ierobežotās izvēles (B) daļa apakšprogrammas **“Skolotājs logopēds”** (37 KP/ECTS apmērā) kopumā atspoguļo būtiskus logopēdijas nozares aspektus un iekļaujošās izglītības vajadzības. Pozitīvi vērtējama apakšprogrammas strukturētība un tematiskais tvērums. Apakšprogrammas SK aptver būtiskākās logopēdiskās jomas: fonoloģiskie traucējumi, valodas attīstības traucējumi, stostīšanās, runas, balss traucējumi, kā arī lasītprasmes un rakstītprasmes grūtības. Šāda tematiskā daudzveidība nodrošina vispusīgu teorētisko bāzi darbam ar dažādu vecumposmu bērniem valodas un runas traucējumu gadījumos. SK aprakstos iekļauti praktiskie uzdevumi, tostarp novērošana, logopēdisko protokolu izstrāde, gadījuma analīzes, individuālo iejaukšanās plānu veidošana. Pētījuma izstrāde studiju laikā veicina pētniecisko domāšanu un reflektējošu profesionālo attieksmi. Apakšprogrammas studiju rezultāti lielākajā daļā kursu ir formulēti atbilstoši skolotāja logopēda profesionālajām funkcijām - diagnostika, terapijas plānošana, intervences pasākumu īstenošana un sadarbība ar citiem speciālistiem. Tas ļauj secināt, ka SP kopumā ir integrēts kompetenču pieejā balstīts studiju saturs.

Neskatoties uz pozitīvajiem aspektiem, apakšprogrammā ir vairāki būtiski trūkumi, kas ierobežo iespēju kvalitatīvi un pilnvērtīgi apgūt visas nepieciešamās prasmes divu gadu laikā.

Viens no riskiem šajā gadījumā ir pārmērīgs satura blīvums, t.i., SK tiek apvienoti vairāki traucējumu veidi, metodiskās pieejas un vecuma posmi. Piemēram, SK *“Fonoloģiskie traucējumi un ekspresīvās un receptīvās valodas traucējumi”* aplūkots gan runas skaņu sistēma, gan gramatika un valodas nozīme, bez skaidras nodalīšanas. Tas var novest pie virspusējas satura apgūves, īpaši, ja studiju laiks ir ierobežots. Līdzīgi arī SK *“Citi traucējumi, kas saistīti ar runu vai balsi, intervences metodes”* tiek aplūkots plašs traucējumu spektrs, kura apguve turklāt paredzēta galvenokārt teorētiskā līmenī. Vienlaikus SK *“Psiholingvistikas”* saturs daļēji dublējas ar kursu *“Lasīšanas, rakstīšanas un aritmētisko iemaņu traucējumi”*, īpaši tajās sadaļās, kurā aplūkoti valodas uztveres un apstrādes kognitīvie mehānismi un lasītprasmes veidošanās. Šāds pārklājums var radīt iespaidu, ka tiek atkārtotas līdzīgas teorētiskās zināšanas bez diferencēta praktiskā pielietojuma.

Apakšprogrammā arī salīdzinoši ierobežoti aptvertas vairākas jomas, kas mūsdienu logopēdiskajā praksē kļūst arvien nozīmīgākas, tostarp valodas attīstības novērtēšana 0–3 gadu vecumā, daudzvalodība, starpkultūru komunikācija, sadarbība ar bērnu vecākiem un supervīzija. Šie aspekti ir būtiski logopēda ikdienas praksē gan izglītības jomā.

Dominējoši priekšzināšanu prasību formulējums SK ir pārāk vispārīgi. Netiek konkrēti definēti, kādas zināšanas ir būtiskas pirms konkrētā kursa apgūves.

Apkopojot iepriekš minēto, secināms, ka apakšprogramma konceptuāli aptver logopēda profesijas būtiskākās jomas, tomēr tās īstenošana divu gadu laikā prasa būtisku satura optimizāciju. Lai

garantētu kvalitatīvu profesionālo sagatavotību, nepieciešams samazināt satura dublēšanos, precizēt kursu mērķus un sasniedzamos rezultātus, stiprināt padziļinājumu konkrētās jomās un iekļaut aktuālus tematus, kas atbilst mūsdienu logopēdiskās prakses vajadzībām. Tikai šādā veidā iespējams nodrošināt, ka studējošie divu gadu laikā iegūst ne vien vispārējas teorētiskas zināšanas, bet arī profesionāli pielietojamas prasmes kvalitatīvai logopēdiskai darbībai.

Ierobežotās izvēles (B) daļa apakšprogrammas “**Speciālās izglītības skolotājs**” kursu saturs kopumā atbilst augstākās profesionālās izglītības prasībām. SK saturs ietver tematiku par bērniem ar dažāda veida attīstības traucējumiem – redzes, intelektuālās, uzvedības un emocionālās attīstības, autiskā spektra traucējumiem, kā arī smagiem un multifunkcionāliem traucējumiem. Apakšprogramma piedāvā arī kursus par agrīno intervenci, individuālo izglītības plānu izstrādi, universālā dizaina izmantošanu un multidisciplināro sadarbību. Šeit piebilstams, ka SP struktūrā nav iekļauts SK saistībā ar izglītības procesa nodrošinājumu bērniem ar dzirdes traucējumiem. Šī tēma gan ir integrēta SK “*Pedagoģiskais process bērniem ar smagiem un multifunkcionāliem traucējumiem*”, tomēr būtu jāņem vērā, ka šiem speciālo vajadzību gadījumiem, līdzīgi, kā redzes traucējumiem, saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 322 ir paredzēta konkrēta speciālās izglītības programma. Turklāt SP dokumentācija apliecina, ka saskaņā ar līgumu potenciālā prakses vieta ir arī Rīgas Ēbelmuižas pamatskola (skat. 9. pielikumu), kurā tiek īstenota speciālās izglītības programma bērniem ar dzirdes traucējumiem. Šajā gadījumā prakse nav īstenojama bez zināšanu un prasmju apguves saistībā ar izglītības nodrošinājumu bērniem ar dzirdes traucējumiem. Vienlaikus minētās SP daļas struktūrā nav iekļauts arī SK, kas orientēts uz bērnu ar mācīšanās grūtībām izglītības procesa nodrošināšanu. Šo speciālo vajadzību gadījumiem ir paredzēts īpašs SK “*Skolotājs logopēds*” apakšprogrammā (“*Lasīšanas, rakstīšanas un aritmētisko iemaņu traucējumi, intervences metodes*”). Tomēr, ņemot vērā šo speciālo vajadzību gadījumu izplatību, līdzīga satura studiju kurss ir iekļaujams arī apakšprogrammas “**Speciālās izglītības skolotājs**” struktūrā. Turklāt tā ieviešanas aktualitāti apliecina iepriekš minēto MK noteikumu nostādnes, kas paredz konkrēta speciālās izglītības programmas nodrošinājumu bērniem ar mācīšanās traucējumiem.

Vērtējot studiju kursu apjomu un kontaktstundu sadalījumu, jāatzīst, ka lielākajā daļā kursu paredzēts līdzsvarots teorētisko un praktisko nodarbību īpatsvars. Patstāvīgais darbs mērķtiecīgi plānots, piedāvājot uzdevumus, kas saistīti ar reālām izglītības situācijām – mācību vides pielāgošana, individuālo plānu veidošana, izvērtējumu sagatavošana. Vienlaikus noteiktās tēmās, piemēram, par autiskā spektra traucējumiem vai uzvedības korekciju, kontaktstundu skaits ir ierobežots (bieži vien tikai 2–4 lekcijas), kas var nebūt pietiekami, lai nodrošinātu padziļinātu izpratni par šiem pedagoģiski un metodiski sarežģītajiem jautājumiem.

Visos apakšprogrammasursos priekšzināšanu prasības ir formulētas vispārīgi – kā atbilstošas studiju programmas uzņemšanas prasībām un iepriekšējā izglītības līmenī iegūtajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm. Šāda vienota pieeja nodrošina konsekveni visā apakšprogrammā, taču tai trūkst specifikas. Nav skaidri definēts, kādas tieši priekšzināšanas tiek sagaidītas katram kursam – piemēram, par bērnu attīstību, speciālās pedagoģijas pamatiem vai iekļaujošās izglītības principiem. Ieteicams priekšzināšanu sadaļu katrā kursā precizēt, piesaistot to attiecīgā kursa tematiskajam saturam.

Studiju kursu mērķi lielākoties ir formulēti saprotami, un vairumā gadījumu tie iezīmē studējošo sasniedzamo rezultātu. Īpaši pozitīvi vērtējams mērķis kursā “*Pedagoģiskais process bērniem ar uzvedības un emocionālās attīstības traucējumiem*”, kur mērķis precīzi norāda uz kompetences attīstību noteiktā profesionālā kontekstā. Tomēr dažos gadījumos mērķi ir pārāk aprakstoši un koncentrējas uz satura pasniegšanu, nevis uz studējošā sasniedzamajām prasmēm un kompetencēm. Piemēram, kursā “*Pedagoģiskais process bērniem ar smagiem un multifunkcionāliem traucējumiem*” mērķi vairāk uzsvēta informācijas nodošana, nevis studējošā

darbības rezultāts. Ieteicams mērķu formulēšanā izmantot rezultātorientētu pieeju.

Attiecībā uz mērķa, satura un studiju rezultātu atbilstību secināms, ka vairumā kursu pastāv skaidra un loģiska sasaite starp šiem elementiem. Pozitīvs piemērs ir kurss *“Pedagoģiskais process bērniem ar intelektuālās attīstības traucējumiem”*, kur mērķis, saturs un rezultāti ir skaidri strukturēti un savstarpēji saskaņoti. Tajā pašā laikā daļā kursu, piemēram, *“Pedagoģiskais process bērniem ar sensoriem traucējumiem”* noteiktas tematiskās vienības nav pietiekami atspoguļotas studiju rezultātu vai prasību struktūrā. Konstatēta arī nepilnīga vērtēšanas formu sasaiste ar visiem paredzētajiem rezultātiem. Ieteicams nodrošināt, lai katra tematiskā vienība būtu sasaistīta ar konkrēti definētiem un mērāmiem studiju rezultātiem, kā arī atbilstošām vērtēšanas metodēm.

Pozitīvi vērtējams, ka vairumā apakšprogrammas kursu ir iekļauta aktuāla obligātā literatūra, kas izdota laikā no 2019. līdz 2024. gadam, kas atbilst mūsdienu pētniecības tendencēm iekļaujošajā un speciālajā izglītībā. Tajā pašā laikā dažosursos, piemēram, *“Pedagoģiskais process bērniem ar sensoriem traucējumiem”*, *“Pedagoģiskais process bērniem ar smagiem un multifunkcionāliem traucējumiem”* un *“Mācību jomu metodikas bērniem ar speciālās izglītības vajadzībām”* dominē literatūra, kas izdota pirms 2015. gada, samazinot kursa aktualitāti. Ieteicams papildināt obligāto literatūru ar vismaz diviem-trim aktuāliem avotiem katrā kursā, lai nodrošinātu sasaisti ar mūsdienu pedagoģiskajām pieejām.

Detalizēta tematiskā analīze ļauj secināt, ka vairākos apakšprogrammas *“Speciālās izglītības skolotājs”* SK aprakstos vērojama satura dublēšanās. Tēmas saistībā ar individuālo izglītības plānu izstrādi, sadarbību ar vecākiem un speciālistiem u.c. atkārtojas apakšprogrammas SK līdzīgā formā, tāpat tēma par mācību procesa organizēšanu bērniem ar traucējumiem ir iekļauta gandrīz visosursos. Šāda satura pārklāšanās var radīt iespaidu par tematisko atkārtošanos. Ieteicams veikt tematu un mērķu kartējumu visā apakšprogrammā, lai identificētu atkārtojumus un izvērtētu iespējas apvienot vai strukturēt tēmas modulārā formā, nodrošinot holistiskāku un efektīvāku pieeju.

Apkopojot iepriekš minēto, secināms, ka apakšprogramma *“Speciālās izglītības skolotājs”* demonstrē kvalitatīvu saturu, kas balstās uz aktuāliem pētniecības datiem un labajām praksēm speciālās izglītības jomā. Kursu apraksti nodrošina strukturētu kompetenču apguvi, veicina praktisko iemaņu attīstību un atbilst profesionālajai kvalifikācijai. Vienaļikus vairāki aspekti – priekšzināšanu precizēšana, mērķu formulēšanas kvalitāte, literatūras aktualizācija un satura integrācija – prasa uzlabojumus, lai pilnībā atbilstu augstākās izglītības kvalitātes standartiem Latvijā.

Kritērijs 2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas principus, studējošo prakses (ja piemērojams) organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā).

SP īstenošanas mehānisms (skat. SPR 40.- 45. lpp.) kopumā ir veidots kvalitatīvi un nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu atbilstoši noteiktajiem mērķiem un profesiju standartiem. Studiju process balstās studentcentrētā pieejā, kas vērsta uz studējošā individuālajām vajadzībām, profesionālās identitātes attīstīšanu un personīgās pieredzes reflektēšanu. Tiek nodrošināta studējošo aktīva iesaiste studiju procesā, kā arī elastīgas mācību formas, tostarp e-vides izmantošana un attālinātās piekļuves iespējas.

Formālajos aspektos SK aprakstos visbiežāk konstatētais trūkums ir nepietiekama sasaistes precizitāte starp formulētajiem studiju rezultātiem un izvēlētajiem pārbaudes darbu veidiem. Šī problēma ir konstatējama, piemēram,ursos *“Alternatīvā un augmentatīvā komunikācija”*,

“Agrīnās attīstības traucējumu izvērtēšanas metodes”, “Anatomija, fizioloģija, neiroloģijas pamati” un “Speciālā izglītība”. Lai nodrošinātu vērtēšanas caurspīdīgumu un objektivitāti, ieteicams izstrādāt skaidras vērtēšanas kopsakarības, kas ļauj konkretizēt, kuri studiju rezultāti tiek vērtēti ar kuriem pārbaudes darbiem, kā arī pievienot vērtēšanas kritērijus un uzdevumu īpatsvaru.

Īpaši pozitīvi vērtējama ir praksē balstītā studiju struktūra – prakse ir cieši integrēta SP kā būtiska profesionālo kompetenču attīstības daļa. Prakses īstenošana tiek nodrošināta sadarbībā ar izglītības iestādēm un profesionāļiem praksē, kas sniedz studentiem iespēju piemērot teorētiskās zināšanas reālās darba situācijās un uzlabot spēju sniegt atbalstu bērniem ar dažādiem attīstības riskiem. Šī profesionāli orientētā pieeja būtiski stiprina studiju kvalitāti un studentu konkurētspēju darba tirgū.

Prakse iekļauta SP obligātā (A) daļā. SK “Skolotājs logopēds” prakse I–III ir strukturēti kā progresīva profesionālo iemaņu apguve trīs līmeņos. Visās praksēs norādīts uz iespēju strādāt ar izglītojamiem ar valodas attīstības traucējumiem dažādās izglītības pakāpēs. Vērtējams pozitīvi, ka prakses paredz studentu aktīvu darbību reālajā izglītības vidē un sadarbību ar logopēdiem speciālistiem. Arī studiju rezultātos ir akcentēta spēja identificēt valodas traucējumus, plānot korigējošo darbu un sadarboties ar izglītības iestādes personālu.

Tomēr, vērtējot šos prakses aprakstus kopumā un attiecinot tos uz SP mērķi – sagatavot augsta līmeņa speciālistus darbam iekļaujošā vidē – jāsecina, ka to saturā un formulējumā ir biežāki būtiski ierobežojumi.

Pirmkārt, prakses mērķi un rezultāti ir formulēti pārāk vispārīgi un atkārtojas no vienas prakses uz otru, nenodrošinot skaidru atšķirību starp profesionālās attīstības līmeņiem. Piemēram, visās trīs praksēs minēts līdzīgs formulējums: “prot veikt valodas traucējumu izvērtēšanu”, “plāno un īsteno korigējoši attīstošo darbību”. Netiek precizēts, kāda līmeņa uzdevumus studējošais apgūst katrā no praksēm – vai viņš tikai vēro, piedalās daļēji vai pilnībā plāno, realizē un novērtē korigējošās ieviešanas procesus.

Otrkārt, nav minēta nepieciešamība praksē izmantot konkrētus instrumentus, teorijas vai metodoloģijas, ko studenti apgūst teorētiskajosursos. Līdz ar to praksē neparādās integrācija starp teoriju un praksi.

Treškārt, praksēs trūkst iekļaujošās izglītības dimensijas – lai arī dokumentā lietots formulējums “izglītības iestādēs”, nav skaidri definēts, ka prakses būtu jāveic dažādās izglītības pakāpēs un dažādu iekļaušanas līmeņu iestādēs (vispārējās izglītības skolas, pirmsskolas, speciālās izglītības iestādes, atbalsta centri u.c.). Tāpat netiek akcentēta sadarbība ar vecākiem, starpdisciplināru komandu vai dokumentācijas veidošana, kas būtu būtiski kvalificētam logopēdam iekļaujošā praksē.

SK “Speciālās izglītības skolotāja prakse I–III” ir veidoti kā pakāpeniska profesionālo prasmju attīstības platforma. Visos trīs praksēs posmos ir paredzēta studentu iesaiste reālās izglītības iestādēs, darbs ar bērniem ar speciālām vajadzībām un sadarbība ar skolu personālu. Prakses saturā ir atzīmēta skolotāja darbības plānošana, izglītojamo attīstības vērošana, kā arī pedagoģiskā procesa pielāgošana, kas ir atbilstoši vispārīgajiem iekļaujošās izglītības mērķiem.

Tomēr, analizējot saturu padziļināti, konstatējami biežāki ierobežojumi, kas būtiski ietekmē šo prakšu spēju nodrošināt studiju programmas mērķi definēto augsta līmeņa speciālistu sagatavošanu. Visās trīs praksēs prasmju un rezultātu formulējumi ir līdzīgi un maz atšķiras pēc prasību sarežģītības vai profesionalitātes līmeņa. Piemēram, gan praksē I, gan III atkārtojas līdzīgi izteikumi: “spēj plānot pedagoģisko darbu”, “veic izglītojamo novērošanu”, “pielāgo mācību materiālus”. Netiek skaidri norādīts, kā progresē prasmes – vai students novēro, veido kopā ar mentoru, vai īsteno patstāvīgi. Tas apgrūrina studējošo profesionālās izaugsmes izvērtējumu.

Turklāt praksēs trūkst skaidras sasaistes ar konkrētajiem teorētiskajiem un metodiskajiem kursiem B daļas ietvaros, piemēram, “*Agrīnās intervences pieeja*”, “*Mācību jomu metodikas bērniem ar speciālajām izglītības vajadzībām*”, “*Klasvadības speciālajā izglītībā*” u.c. Lai gan studentiem paredzēta iespēja darboties ar izglītojamiem ar dažāda veida attīstības traucējumiem, praksēs nav norādes uz nepieciešamību izmantot konkrētas pieejas, metodes vai materiālus, kas iepriekš apgūti teorētiski. Būtiski arī, ka praksēs netiek iekļauta struktūrēta pieredzes apguve atšķirīgās izglītības vidēs – vispārējās un speciālajās izglītības iestādēs. Turklāt SP dokumentācija apliecina, ka saskaņā ar līgumu potenciālā prakses vieta ir arī Rīgas Ēbelmuižas pamatskola (skat. SPR 9. pielikumu), kurā tiek īstenota speciālās izglītības programma bērniem ar dzirdes traucējumiem. Šajā gadījumā prakse nav īstenojama bez zināšanu un prasmju apguves saistībā ar izglītības nodrošinājumu bērniem ar dzirdes traucējumiem.

Vēl viens trūkstošs aspekts ir sadarbība ar starpdisciplinārām komandām un vecākiem, kas ir neatņemama iekļaujošās izglītības sastāvdaļa. Prakses aprakstos netiek izcelta nepieciešamība veikt dokumentēšanu, piedalīties individuālo izglītības plānu izstrādē vai sniegt atgriezenisko saiti vecākiem un kolēģiem.

Pozitīvs aspekts - SP īstenošanā ir iesaistīti mācībspēki no dažādām fakultātes nodaļām, kas nodrošina starpdisciplināru skatījumu un integrētu zināšanu pārnesi. Studiju process tiek organizēts modernā izglītības vidē ar atbilstošu materiāltehnisko nodrošinājumu – interaktīvie ekrāni, video straumēšanas iekārtas, VR laboratorija u.c., kā arī plānots turpmāks attīstības solis – pārcelšanās uz LU Akadēmisko centru Torņakalnā, kas vēl vairāk uzlabos studiju vides kvalitāti. SP paredz iespēju specializēties profesionāļiem, kuri jau ieguvuši augstāko izglītību pedagoģijā, tādējādi iesaistot kompetenču apgūvē un zināšanu / prasmju attīstībā studiju jomā sagatavotus speciālistus.

Vienlaikus ir identificējami arī aspekti, kas būtu pilnveidojami. Piemēram, lai gan SP aprakstā tiek uzsvērti studentcentrētas pieejas principi, nav pietiekami konkretizēts, kā individuālās vajadzības tiek identificētas un kā tās ietekmē studiju satura personalizēšanu. Tāpat būtu vērtīgi precizēt, kā formatīvā un summatīvā vērtēšana tiek līdzsvarota, kā studējošie tiek iesaistīti pašnovērtējumā un kā atgriezeniskā saite veicina studiju procesa uzlabošanu. Prakses kvalitātes nodrošināšanai būtu nepieciešams skaidrāk definēt tās monitoringa mehānismus, īpaši attiecībā uz vienotu vadlīniju ievērošanu un sadarbības modeli ar darba devējiem. Tāpat būtu vēlams konkrētāka informācija par atbalsta sistēmām studentiem ar īpašām vajadzībām – gan akadēmiskā, gan emocionālā atbalsta līmenī.

Kopsavilkumā jāsecina, ka SP īstenošanas mehānisms apliecina augstu kvalitātes līmeni un ir balstīts uz pārdomātiem, uz profesionālo izaugsmi vērstiem principiem. Studiju vide, pedagoģiskā pieeja un prakses organizācija liecina par SP potenciālu būtiski uzlabot speciālās izglītības kvalitāti Latvijā, vienlaikus nodrošinot profesionāļus ar mūsdienu izglītības sistēmas izaicinājumiem atbilstošām kompetencēm. Ieteikumi, kas saistīti ar individualizēto pieeju, novērtēšanas sistēmas skaidrību un studentu atbalsta struktūru pilnveidošanu, var kalpot par virzieniem, kas turpmāk vēl vairāk stiprinātu SP kvalitāti un ilgtspēju.

Kritērijs 3. Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktie principi, tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

SP kvalitātes nodrošināšanas mehānisms ir balstīts uz LU centralizēti izstrādātu kvalitātes vadības sistēmu, kas ir saskaņota ar ESG 1. daļas standartiem. Pozitīvi vērtējama LU augstskolas līmeņa stratēģiskā pieeja kvalitātes vadībai – tā ietver skaidri definētus politikas dokumentus, iekšējās

kvalitātes pārvaldības ciklus un procesu uzraudzību, kas tiek sistemātiski piemērota arī konkrētajai studiju programmai.

SP izstrādē un īstenošanā ir iesaistītas dažādas iesaistītās puses – docētāji, studenti, darba devēji un absolventi. Ir nodrošināts formāls mehānisms studentu atsauksmju iegūšanai pēc katra kursa un prakses, kā arī tiek izmantotas anketas un refleksijas ziņojumi. Šāda daudzslāņaina iesaiste apliecina atbilstību ESG prasībai par ieinteresēto pušu aktīvu iesaistīšanu kvalitātes vadībā (ESG 1.1, 1.3 un 1.7). SP uzraudzību un uzlabošanu atbalsta LU kvalitātes vadības informācijas sistēma, kas ļauj izvērtēt studentu akadēmisko progresu, studiju rezultātu atbilstību un nodrošināt atbilstošu korektīvo darbību ieviešanu. Priekšrocība ir arī tas, ka augstskolā notiek regulāras pašnovērtēšanas procedūras, kuru rezultāti tiek izmantoti studiju satura un organizatorisko aspektu uzlabošanai. SP ir veidota elastīgi, ļaujot pielāgoties darba tirgus prasībām un izmaiņām izglītības politikā. Sasaistē ar ESG 1.2 un 1.9 var secināt, ka programma atbilst mācību rezultātu pārredzamības, atbildības un nepārtrauktas pilnveides principiem. Lai gan kvalitātes sistēmas apraksts apliecina formālu atbilstību ESG standartiem, trūkst konkrētu piemēru par to, kā iegūtā studentu un darba devēju atgriezeniskā saite ir faktiski ietekmējusi programmas saturu, organizāciju vai vērtēšanas pieeju. Nepietiek arī informācijas par to, kā programmas līmenī tiek monitorēta docētāju profesionālā pilnveide un pedagoģisko metožu atbilstība studentcentrētai pieejai (ESG 1.5 un 1.6).

SP kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir izveidota, strukturēta un kopumā atbilst ESG pamatprincipiem. Tai ir stingrs pamats LU līmeņa kvalitātes politikā un dokumentētās procedūrās, kas sniedz uzticamības pamatu arī licencējamās programmas kontekstā. Tomēr, lai pilnībā nodrošinātu iekšējās kvalitātes sistēmas efektivitāti, ieteicams stiprināt datu interpretācijas un pierādījumu bāzi, demonstrējot praktiskas korekcijas studiju procesā. Tāpat ieteicama detalizētāka pašvērtējuma dokumentēšana SP līmenī, kas skaidri sasaista kvalitātes datus ar konkrētām uzlabojumu iniciatīvām.

Vizītes laikā ekspertiem radīja bažas par risinājumiem studējošo akadēmiskās neveiksmes samazināšanai vai atbalsta sistēmu efektivitātei (LU pārstāvju sniegtā informācija vizītes laikā). Ekspertu ieskatā pilnveidojami risinājumi saistībā ar iekšējās kvalitātes datu analīzes programmas nodrošināšanu pašpārvaldes līmenī – piemēram, kādas indikatora vērtības tiek izmantotas rezultātu interpretācijā. Neskatoties uz studentu atsauksmju apkopošanu, nav izstrādāts konkrēts mehānisms šīs informācijas sistemātiskai analīzei un ieviešanai studiju procesa uzlabošanā. Tas var vājināt reālo kvalitātes vadības cikla noslēgumu: “plāno – īsteno – izvērtē – pilnveido”.

Kritērijs 4. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

LU licencējamās SP izveides un pilnveides procesā tiek nodrošināta dažādu ieinteresēto pušu – studējošo, absolventu, darba devēju, profesionālo organizāciju un nozares pārstāvju – aktīva līdzdalība. Jaunu SP izveides process LU notiek saskaņā ar *LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumu* un ietver koncepcijas izstrādi, ekspertu izvērtēšanu, kā arī apspriešanu fakultātes domē un LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā. Jau programmas izstrādes gaitā tika iesaistītas profesionālās organizācijas, piemēram, Latvijas Logopēdu asociācija, Latvijas Speciālo pedagogu asociācija un Latvijas Skolu psihologu asociācija, kā arī darba devēji no vairākām izglītības iestādēm (Rīgas sākumskola “Valodiņa”, Rīgas Teikas vidusskola, Siguldas pilsētas vidusskola u.c.), tādējādi nodrošinot, ka saturs atbilst darba tirgus vajadzībām un profesionālās prakses prasībām (skat. SPR 1.2. sadaļu).

SP kvalitātes nodrošināšanas sistēma paredz nepārtrauktu atgriezeniskās saites ievākšanu un analīzi. LU regulāri organizē studējošo aptaujas, kurās tiek vērtēta studiju procesa kvalitāte, docētāju darbs un programmas saturs, un šie rezultāti tiek izmantoti turpmākai studiju procesa pilnveidei. Tāpat plānota arī absolventu aptauju attīstīšana, lai apkopotu viņu pieredzi darba tirgū un sekotu līdzi iegūtās kvalifikācijas atbilstībai profesionālās darbības vajadzībām (skat. SPR 3.4. un 3.5. sadaļu).

Turpmākai SP attīstības nodrošināšanai ir paredzēta sistemātiska studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu izmantošana, lai pieņemtu pamatotus lēmumus par SK un metodisko risinājumu pilnveidi. Tāpat LU plāno stiprināt sadarbību ar nozares darba devēju organizācijām un pašvaldībām, nodrošinot ciešāku sasaisti starp darba tirgus pieprasījumu un SP saturu. Sadarbība ar profesionālajām asociācijām tiks institucionalizēta, iekļaujot tās SP izvērtēšanas un pilnveides procesā ilgtermiņā. Šī pieeja atbilst LU stratēģiskajam mērķim attīstīt modernu, uz inovācijām balstītu un sabiedrības vajadzībām orientētu studiju vidi (skat. SPR 1.4. sadaļu).

Šie rādītāji apliecina, ka LU ir izveidota sistēma, kurā tiek nodrošināta visu nozīmīgo pušu iesaiste SP izveidē un attīstībā. Vienlaikus šī iesaiste plānota arī nākotnē, īpaši uzsverot darbu ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem, profesionālo organizāciju rekomendācijām un darba tirgus aktuālajām vajadzībām.

Secinājumi:

SP ir izstrādāta, balstoties uz aktuālajām nozares un zinātnes tendencēm, ievērojot Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras, normatīvo aktu un profesiju standartu prasības, kā arī starptautiskos kvalitātes nodrošināšanas principus. SP saturs ir starpdisciplinārs, integrējot neiropsiholoģisko pieeju, pedagoģiskās, medicīniskās un psiholoģiskās zināšanas, kā arī iekļaujošās izglītības principus. Abu apakšprogrammu struktūra ir skaidri definēta, nodrošinot kopīgu teorētisko pamatu un specializētus profesionālos kursus, kas sagatavo studentus darbam ar bērniem ar dažāda veida attīstības vajadzībām. Saturs ir tematiski aktuāls, strukturēts un balstīts jaunākajās pētniecības atziņās, integrējot profesionālās, pētnieciskās un digitālās kompetences, tostarp informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un mākslīgā intelekta risinājumu izmantošanu. Prakse ir būtiska SP sastāvdaļa, kas nodrošina teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu sasaisti reālās izglītības vidēs. SP kvalitātes nodrošināšana balstās uz LU centralizēto kvalitātes vadības sistēmu, kas atbilst ESG standartiem, un tās izstrādē un īstenošanā ir nodrošināta un turpmākajai SP attīstībai plānota būtiska ieinteresēto pušu iesaiste – profesionālo asociāciju, darba devēju, akadēmiskā personāla un studentu līmenī.

Vienlaikus ir identificējamas vairākas pilnveidojamas jomas. Atsevišķos SK vērojama satura dublēšanās un nepietiekama mērķu, sasniezamo rezultātu un vērtēšanas formu savstarpējā precizitāte, kā arī nepieciešama skaidrāka padziļinātas specializācijas nodrošināšana tādās jomās kā daudzvalodība, 0–3 gadu vecuma bērnu valodas attīstības novērtēšana, bērnu ar dzirdes traucējumiem un mācīšanās grūtībām izglītība. Prakses aprakstos trūkst skaidras profesionālo prasmju progresijas un integrācijas ar konkrētiem teorētiskajiem kursiem, kā arī nepietiekami akcentēta sadarbība ar starpdisciplinārām komandām un vecākiem. SK aprakstos ir nepietiekami konkretizētas priekšzināšanu prasības, un nav nodrošināta atsevišķa profesionālās angļu valodas apguve, lai veicinātu studentu spēju izmantot starptautiskos resursus un piedalīties pētniecībā.

Stiprās puses:

1. SP ir konsekvents zinātniskais pamatojums, tās struktūra ir skaidri definēta, ar sabalansētu teorijas un prakses apjomu, pētniecisko prasmju attīstību un digitālo risinājumu integrāciju.

2. SP īstenošanā iesaistīti atbilstoši kvalificēti mācībspēki ar profesionālo un akadēmisko pieredzi, izmantojot atbilstošu materiāli tehnisko bāzi un digitālos resursus.
3. Kvalitātes vadības sistēma balstās uz LU centralizēto modeli, atbilstošu ESG standartiem, ar regulāru atgriezeniskās saites iegūšanu un sadarbību ar nozares profesionālajām asociācijām.
4. LU ir izveidota sistēma, kas nodrošina ieinteresēto pušu, t.i., profesionālo asociāciju, darba devēju, nozares pārstāvju, studējošo u.c. iesaisti SP, tādējādi nodrošinot ciešu sasaisti ar darba tirgus un profesionālās vides vajadzībām.

Vājās puses:

1. Atsevišķos SK identificējama satura dublēšanās.
2. SK aprakstos formulētie mērķi, sasniedzamie rezultāti un vērtēšanas formas nav pietiekami precīzi savstarpēji saskaņoti.
3. SP saturs nepietiekami aptver 0–3 gadu vecuma bērnu valodas attīstības novērtēšanas un intervences metodes, kas ir būtiskas agrīnai korekcijai un pieprasītas logopēdu praksē.
4. Ierobežoti pārstāvēta ir bērnu ar dzirdes traucējumiem un mācīšanās grūtībām izglītība, jo šīs tēmas lielākoties minētas tikai kā atsevišķas apakštēmas plašākosursos, nevis kā patstāvīgi apguves moduļi ar praktisku pielietojumu.
5. Prakses aprakstos nav pietiekami skaidri definēta prasmju progresija starp pirmo un otro studiju gadu, piemēram, studiju programmā nav atsevišķa prakses līmeņa, kas īpaši fokusētos uz kompleksu gadījumu analīzi pēdējā studiju posmā.
6. Teorētisko SK saturs un prakses savstarpējā saikne nav pietiekami atspoguļota.
7. Nav pietiekami akcentēta sadarbība ar starpdisciplinārām komandām prakses laikā, kā arī trūkst konkrētu vadlīniju sadarbībai ar vecākiem, lai gan šī prasme ir būtiska speciālās izglītības skolotāja un skolotāja logopēda darbā.
8. Priekšzināšanu prasības SK aprakstos galvenokārt ir formulētas vispārīgi, nenosakot precīzi nepieciešamās zināšanas vai prasmes, kas nodrošinātu optimālu studiju procesa plānošanu.
9. Trūkst skaidru norāžu par to, kā tiek izvērtēta docētāju praktiskās pieredzes aktualitāte attiecībā uz jaunākajām nozares metodēm un tehnoloģijām.
10. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmā nav detalizēta mehānisma, kā tiek vērtēta studiju kursu savstarpējā integrācija un dublēšanās mazināšana.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.			X	
2.		X		
3.		X		
4.	X			

Prasības [3] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem		X		<p>SP saturs un īstenošanas mehānisms ir starpdisciplinārs, balstīts nozares un zinātnes tendencēs, profesiju standartos un kvalitātes nodrošināšanas principos, nodrošinot teorijas un prakses sasaisti un ieinteresēto pušu iesaisti SP ilgspējā.</p> <p>SK ir novērojama satura dublēšanās, mērķu, sasniedzamo rezultātu un vērtēšanas formu nepietiekama savstarpējā saskaņotība, kā arī trūkst pietiekamas padziļinātas specializācijas vairākās nozarēm būtiskās jomās (piemēram, daudzvalodības attīstība, 0–3 gadu vecuma bērnu valodas attīstības novērtēšana, bērnu ar dzirdes traucējumiem un mācīšanās grūtībām izglītība).</p> <p>SP īstenošanas mehānismos nepietiekami detalizēta ir prasmju progresija prakses laikā un teorijas integrācija ar praksi, kā arī nav pietiekami akcentēta sadarbība ar starpdisciplinārām komandām un vecākiem, lai sasniegtu definētos studiju rezultātus pilnā apjomā.</p> <p>Eksperti vērs uzmanību, ka vismaz vienas ES svešvalodas zināšanas ir noteiktas kā prasība skolotāja profesijas standartā, līdz ar to nodrošināms attiecīgs studiju kurss.</p>

IV. Mācībspēki

Prasība [4]⁴: Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

⁴ Saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi” 2.4. apakšpunktu.

Analīze:

Kritērijs 1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Esošā LU mācībspēku piesaistes struktūra paredz mācībspēku piesaisti, kas strādā vēlētos akadēmiskajos amatos, mācībspēki, kas strādā kā vēlēto akadēmisko amatu pienākumu izpildītāji un stundu pasniedzēji. LU ir apstiprināti spēkā esoši noteikumi mācībspēku piesaistei vēlētajos amatos (Nolikums par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē, apstiprināts ar LU Senāta 31.01.2022. lēmumu Nr. 11; SPR 52.lpp.). Atbilstoši nolikumam mācībspēku piesaistei visi konkursi ir atklāti, tie tiek publicēti nacionālā un starptautiskā līmenī.

Akadēmisko amatu pretendentu novērtēšanā tiek piesaistīti recenzenti, kas sniedz atzinumu par novadītu atklāto lekciju. Ievēlēto mācībspēku amata termiņš tiek noteikts 6 gadi, noslēdzot uz visu periodu darba līgumu. Pretendentiem izvirzītās prasības tiek noteiktas atbilstoši normatīvajiem aktiem minimālā apjomā vispārējām prasībām un ņemot vērā akadēmiskā amata specifiku. Attiecībā uz viesdocētājiem un stundu pasniedzējiem tiek slēgti līgumi uz noteiktu laiku.

SP īstenošanā plānotais mācībspēku personālsastāvs ir identificēts (SPR 53.lpp.). Personālsastāvu veido gan LU pētnieki, gan piesaistīti pasniedzēji. Ekspertu vizītē mācībspēki norādīja uz diviem būtiskiem ietekmējošiem apstākļiem - mācībspēku kapacitāti, kas saistīti ar citiem darba pienākumiem LU un / vai esošu noslodzi ārpus LU (vizīte, 2025.gada 22.jūlijs). Personālsastāvā ir 13 mācībspēki, katram ir vismaz maģistra grāds SP īstenošanai atbilstošās zinātņu nozarēs. Piedāvāto mācībspēku kompetence atbilst piedāvāto studiju kursu saturam (SPR 10.pielikums).

Lai gan SP attīstības plānos ir paredzēta vieslektoru piesaistes aktivizēšana (skat. SPR 15.lpp.), tomēr pašlaik nav formulēti šādu mācībspēku atlases kritēriji un iesaiste SP īstenošanā.

Kritērijs 2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Izvērtējot SP licencēšanas dokumentāciju (skat. SPR 4.2. nodaļu un 11. pielikumu), secināms, ka SP īstenošanā iesaistītais mācībspēku sastāvs ir kvalificēts un atbilstošs, lai nodrošinātu izvirzīto studiju rezultātu sasniegšanu. Visi mācībspēki atbilst spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, tostarp ir liels mācībspēku īpatsvars ar doktora zinātnisko grādu. Studiju kursus īsteno nozares profesionāļi ar praktisku un akadēmisku pieredzi speciālajā pedagoģijā, logopēdijā, pedagoģijā, psiholoģijā un medicīnā.

Studiju procesā tiek nodrošināta starpdisciplināra pieeja, jo iesaistīto mācībspēku kompetence aptver vairākas būtiskas zinātņu jomas, kas atbilst SP saturam un mērķiem, tostarp bioloģiju, psiholoģiju, logopēdiju un izglītības zinātnes. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina SP paredzēto rezultātu sasniegšanu, jo tā aptver akadēmisko izglītību, profesionālās kvalifikācijas, plašu praktisko pieredzi, aktīvu pētniecisko darbību un starptautisko sadarbību. Programmas īstenošanā iesaistīti profesori, docenti un lektori ar doktora un maģistra grādiem psiholoģijā, logopēdijā, pedagoģijā, inženierzinātnēs un citās saistītās jomās. Tas sekmē studiju satura sasaisti ar jaunākajiem zinātnes atziņu un prakses aspektiem.

Kā izaicinājums identificējama nepilnīgi atspoguļota mācībspēku noslodzes ilgspēja un akadēmiskā personāla pēctecības plānošana – ziņojumā nav sniegta padziļināta analīze par šiem aspektiem. Tāpat starptautiskās sadarbības potenciāls vēl nav pilnībā realizēts – lai gan tiek minēta iespēja piesaistīt ārvalstu speciālistus, šobrīd tas vēl nav strukturēti īstenots. Darba devēju iesaiste SP satura izvērtēšanā ir pozitīvi vērtējama, taču nav skaidri iezīmēta tās ietekme uz

mācībspēku izvēli vai sastāva pilnveidi.

Kopumā mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas saturam, mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Mācībspēku sastāvs veido stabilu pamatu kvalitatīvai studiju procesa īstenošanai, nodrošinot starpdisciplināru, uz pētniecību balstītu pieeju un atbilstību studiju programmas specifikai.

Kritērijs 3. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

Saskaņā ar SP raksturojumu (skat. SPR 57.-59. lpp.) LU nodrošina atbalstošu un mērķtiecīgu vidi mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības attīstībai. Mācībspēki tiek motivēti iesaistīties pētniecībā un profesionālajā pilnveidē gan individuāli, gan starpinstitucionālu sadarbību ietvaros. LU stratēģija paredz ciešu sasaisti starp studiju procesu un pētniecību, kā arī starp zinātniskajiem pētījumiem un SP saturu.

Mācībspēkiem ir iespēja iesaistīties pētnieciskos projektos sadarbībā ar Latvijas augstākās izglītības un pētniecības institūcijām, kā arī starptautiskos projektos, tostarp valsts budžeta, ESF finansētās un Erasmus+ projektu programmās. Studiju kursi tiek izstrādāti, balstoties uz aktuāliem pētniecības rezultātiem, un mācībspēki aktīvi piedalās zinātniskajās konferencēs, tostarp arī starptautiska mēroga, piemēram, LU starptautiskajās zinātniskajās konferencēs, International Conference of Education, Research and Innovation (ICERI), European Conference on Educational Research (ECER), European Network of Improving Research and Development in Education Leadership and Management (ENIRDELM) u.c. Pētnieciskā darbība tiek dokumentēta Latvijas Zinātnes padomes (LZP) datubāzēs un citu institūciju sistēmās (skat. SPR 11. pielikumu).

LU atbalsta mācībspēkus, sniedzot iespējas publicēties akadēmiskos izdevumos un piedalīties zinātnisko publikāciju sagatavošanā. LU politika veicina mācībspēku zinātniskās kvalifikācijas celšanu, tai skaitā doktorantūras studijas, publikāciju sagatavošanu recenzējamos izdevumos, dalību metodiskajā un pētnieciskajā darbā, piedaloties konferencēs, semināros, darba grupās un profesionālajās asociācijās, kā arī organizējot mācības un pieredzes apmaiņas pasākumus kolēģu starpā. Šīs aktivitātes tiek iekļautas arī mācībspēku individuālajos darba plānos un tiek vērtētas kā būtiska akadēmiskā darba sastāvdaļa.

Secinājumi:

SP mācībspēku atlase tiek veikta atbilstoši normatīvajiem aktiem un studiju programmas specifikai, izmantojot atklātus konkursus. Mācībspēku sastāvs ir identificēts, un viņu kompetence atbilst kursu saturam, lai gan kapacitāti ietekmē noslodze citos amatos.

Mācībspēku kvalifikācija ir augsta, pārstāvētās jomas ietver speciālo pedagoģiju, logopēdiju, psiholoģiju un medicīnu, nodrošinot starpdisciplināru pieeju. Mācībspēki aktīvi iesaistās pētniecībā un studiju saturā integrē aktuālus zinātnes atzinumus. Vēlama lielāka ilgtspējas un pēctecības plānošana, kā arī starptautiskās sadarbības paplašināšana.

LU nodrošina atbalstu mācībspēku iesaistei pētniecībā, projektu darbā un publikācijās. Pētniecība tiek integrēta studiju procesā, veicinot studiju kvalitāti un sasaisti ar nozari.

Stiprās puses:

1. Plānotie mācībspēki ir bijuši iesaistīti SP virzienu pētniecības projektos, līdz ar to uzkrājot zināšanas un kompetences par nozares inovācijām.

2. Augsta kvalifikācija: liels mācībspēku ar doktora grādu īpatsvars, kvalifikācija atbilst normatīvo aktu prasībām.
3. Starpdisciplināritāte: mācībspēku pieredze aptver vairākas jomas (speciālā pedagogija, logopēdija, psiholoģija, medicīna), kas nodrošina starpdisciplināru studiju saturu.
4. Zinātniskā aktivitāte: mācībspēki ir aktīvi pētniecībā, piedalās zinātniskajos projektos, konferencēs un publicē rakstus, tostarp starptautiskos izdevumos.
5. Pētniecības integrācija studiju procesā: Zinātniski pētnieciskā darbība ir cieši saistīta ar studiju saturu un noslēguma darbu tematiku.
6. Institucionālais atbalsts pētniecībai: LU nodrošina iespējas iesaistīties pētniecības projektos, sadarboties ar citiem institūtiem un publicēties akadēmiskos izdevumos.

Vājās puses:

1. Mācībspēku noslodze šobrīd ir kombinēta ar citiem pienākumiem LU vai ārpus tās, ietekmējot mācībspēku pieejamību un elastīgu risinājumu piemērošanu SP īstenošanā.
2. Pēctecības plānošana: nav skaidras stratēģijas akadēmiskā personāla atjaunošanai vai pēctecībai.
3. Nav skaidri formulēti viespasniedzēju atlases kritēriji un iesaiste SP īstenošanā.
4. Nav detalizēti aprakstīts, kā tiek nodrošināta docētāju profesionālās kompetences sistemātiska uzraudzība un pilnveide, piemēram, kādā veidā tiek plānota regulāra dalība starptautiskās konferencēs vai profesionālās mācībās.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.	X			

Prasības [4] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.	X			Akadēmiskais personāls ir atlasīts atbilstoši LU noteiktajai kārtībai, ievērojot normatīvo aktu prasības. Atbilstošs mācībspēku īpatsvars, kuriem ir doktora grāds, pārējiem – vismaz maģistra grāds izglītības zinātnēs vai psiholoģijā. Viņu profesionālā pieredze ietver speciālo pedagogiju, logopēdiju, psiholoģiju un

				<p>medicīnu, nodrošinot starpdisciplināru pieeju.</p> <p>Personāls aktīvi piedalās pētniecībā, projektos un studiju kursu attīstībā, balstoties uz aktuāliem zinātniskiem rezultātiem. Augstskola nodrošina atbalstošu vidi pētniecībai un profesionālajai izaugsmei.</p>
--	--	--	--	---

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Prasība [5]⁵: Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

N. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Svītrots atbilstoši grozījumiem Augstskolu likumā				<i>Nav attiecināms</i>
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvi citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	X			<p>Iesniegta vienošanās par savstarpēju saistību uzņemšanos studiju programmu īstenošanas nodrošināšanā ar Rīgas Tehnisko universitāti, RTU Liepājas akadēmijas SP “Logopēdija” (parakstīta 24.07.2024.; abpusēji parakstīts iesniegts kopā ar sākotnējiem dokumentiem).</p> <p>Iesniegta vienošanās par savstarpēju saistību uzņemšanos studiju programmu īstenošanas nodrošināšanā ar</p>

⁵ Saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi” 2.4. apakšpunktu.

					Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju SP "Speciālā izglītība" (parakstīta 10.07.2024.; abpusēji parakstīts iesniegts kopā ar sākotnējiem dokumentiem).
3.	Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā	X			Pievienots 16.06.2025. LU rektora apliecinājums Nr. 12-17/8 par LU garantijām studējošo zaudējumu gadījumā.
4.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas obligātās daļas un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā.	X			Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem. SPR 10.pielikums "Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts".
5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks	X			Diviem mācībspēkiem ir praktiskā darba stāžs, pārējiem mācībspēkiem publikācijas atbilstoši SPR 11.pielikumam "Mācībspēku biogrāfijas" un 12. pielikumam

	<p>laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu</p>				<p>“Mācībspēku publikācijas”.</p>
6.	<p>Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi normatīvajos aktos noteiktajā līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā</p>	X			<p>Visiem mācībspēkiem latviešu valoda ir dzimtā valoda. 10.pielikums “Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts”</p>
7.	<p>Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto</p>	X			<p>SP atbilst MK noteikumiem par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu pēc īsā cikla vai pirmā cikla augstākās izglītības apguves īstenojama SP prasībām 2.pielikuma “Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam”, SP ietver iespēju apgūt</p>

	civilās aizsardzības apmācības saturam. Studiju programma/apakšprogramma (ja piemērojams) atbilst Augstskolu likuma 55.panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.				kursus “Civilā aizsardzībā” un “Uzņēmējdarbības pamati” tiem studentiem, kas tos nav apguvuši iepriekšējā izglītībā. “Jūnijs 5.pielikums Studiju kursu apraksti” un SP apakšprogrammas atbilst Augstskolu likuma 55.panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.
8.	Studiju programma/apakšprogrammas (ja piemērojams) atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām, ja pēc studiju programmas. apakšprogrammas (ja piemērojams) apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija	X			SP atbilst profesijas standartam, kaut arī atsevišķas nepieciešamās zināšanas studenti būs apguvuši iepriekšējos studiju posmos. (PS-137-Skolotajs-logopeds, PS-138-Skolotajs) pamatojoties uz 3.pielikums “Studiju programmu atbilstība profesiju standartam”.
9.	Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma 56. ¹ panta otrajā daļā un 56. ² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām	X			Dokumenti ir sagatavoti valsts valodā. Kaut arī pastāv trūkumi, par kuriem norādīts šī atzinuma kritēriju analizē, kopumā studiju kursu apraksti atbilst SP normatīvā regulējuma prasībām. “Jūnijs 5.pielikums Studiju kursu apraksti”
9.1.	Studiju programma, kuru paredzēts īstenot svešvalodā atbilst Augstskolu likuma 56.panta ceturtās vai piektās daļas prasībām				<i>Nav attiecināms</i>

10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem (tajā skaitā doktorantu studijām par valsts budžeta līdzekļiem, ja piemērojams)	X			Vispārējais studiju līgums ietver obligāti ietveramos nosacījumus atbilstoši 2007. gada 23.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 70 "Studiju līgumā obligāti ietveramie nosacījumi". 13.pielikums "4. Studiju līguma paraugs"
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus		X		Diploma paraugs atbilst, tomēr tajā ir neprecizitātes. Diploma pielikuma paraugā pareizrakstības kļūda (2.lpp. "sistēmas"), vairākās vietās nevietā ievietota defise. 13.pielikums "5. Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugu", kas ietver "Diploma pielikums speciālās izglītības skolotājs" un "Diploma pielikums skolotājs logopēds".
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai	X			Izveidota kārtība studiju rezultātu atzīšanai, ko parāda Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu un akadēmiskās darbības pielīdzināšanu Latvijas Universitātē, apstiprināts ar LU Senāta 28.06.2021. lēmumu Nr. 2-3/86 13.pielikums "Ārpus formālās"

13.	Prasība [6] ⁶ : Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X			Nav konstatēti kompetento iestāžu normatīvo aktu pārkāpumi LU, kaut arī ir bijuši vairāki iesniegumi (“IKVD atbilde Par Latvijas Universitāti” 06.06.2025. Nr. 2025/4.2-72).
14.	Prasība [7] ⁷ : Faktisko apstākļu atbilstība augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām	X			Faktisko apstākļu atbilstība Ziņojumā teiktajam gūta Vizītes laikā LU.

⁶ Saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi” 2.4. apakšpunktu.

⁷ Saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 795 “Studiju programmu licencēšanas noteikumi” 2.4. apakšpunktu.

VI. Novērtējums

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

LU izstrādājusi un piedāvā studiju apakšprogrammu īstenošanu atbilstoši tās stratēģiskās attīstības mērķiem un Izglītības un zinātnes ministrijas veiktajam pasūtījumam, vienlaikus šīs darbības rada risku pedagoģijas studiju sadrumstalotībai Latvijas AII sistēmā. Piedāvātais risinājums - 6.LKI programma - ar esošajām uzņemšanas prasībām nesniedz pietiekamu izvērtējumu tās pamatotībai, jo ir efektīvāk risināma ar elastīgu tālākizglītības piedāvājumu.

Vienlaikus ģeogrāfiskais pieprasījums (studiju procesa norise Rīgā), iespējams, būtu risināms, piedāvājot kopīgu programmas apguves iespēju ar Rīgas Tehnisko universitāti, t.sk., mazinot tos riskus, kas saistīti ar definētajām uzņemšanas prasībām. Pirmā cikla programmas īstenošana ļautu apakšprogrammas apguvi nodrošināt Rīgā gan studentiem bez skolotāja kvalifikācijas, gan tiem, kuriem tā ir - attiecīgi pielīdzinot apgūtos studiju kursus.

Eiropas salīdzinājumā ir gan analogi studiju programmu risinājumi, gan atšķirīgi, taču jāņem vērā Latvijas darba devēju gaidas - jaunu, ne esošo nozares speciālistu ienākšana izglītības nozarē (t.i., bez skolotāja kvalifikācijas, bet, iespējams, ar esošu darba pieredzi izglītībā ar bērniem).

II. Resursi un nodrošinājums

LU nodrošina pietiekamu studiju bāzi, infrastruktūru un atbalsta personālu, kā arī informatīvo un metodisko bāzi, balstoties uz esošajiem resursiem un pieredzi veiksmīgai SP nodrošināšanai. LU nodrošinātā akadēmiskā un administratīvā vide, un e-studiju sistēma ir stiprā puse SP veiksmīgai nodrošināšanai.

Pieejams plašs bibliotēkas un datubāžu klāsts, taču jaunākās un specifiskās literatūras pieejamība ir ierobežota. Bibliotēkas krājuma papildināšana notiek veiksmīgi pēc mācībspēku pieprasījuma.

SP rentabilitātes nodrošināšanai nepieciešami kopumā visosursos 90 studenti, taču uzņemšanas prasības un pedagoga profesijas prestižs var ierobežot studējošo interesi. LU vadība apliecināja, ka nodrošinās programmas finanšu resursus un vajadzības gadījumā paredzēts institūcijas un fakultātes atbalsts.

Ir pieejama specializēta infrastruktūra un digitālie resursi, taču to izmantošana vēl jāpaplašina, īpaši speciālās izglītības un logopēdijas jomas speciālistu nepieciešamo prasmju un praktisko darbu nodrošināšanā.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

SP atbilst valsts izglītības politikas mērķiem un veicina kvalificētu speciālistu sagatavošanu darbam ar bērniem ar attīstības traucējumiem. SP ir aktuāla, balstīta starptautiski salīdzināmās struktūrās un atbilst Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras 6. līmeņa prasībām un profesiju standartiem, integrējot mūsdienīgu, uz neiropsiholoģiju balstītu skatījumu uz speciālo un iekļaujošo izglītību.

SP saturs nodrošina līdzsvarotu teorētisko un praktisko zināšanu apguvi, kā arī attīsta pētnieciskās, reflektīvās un digitālās kompetences. Studiju process ir studentcentrēts, elastīgs, ar integrētām praksēm un mūsdienīgu tehnoloģisko nodrošinājumu, savukārt prakses posmi strukturēti kā profesionālās izaugsmes platforma sadarbībā ar izglītības iestādēm.

SP kvalitātes nodrošināšana atbilst ESG standartiem, balstās uz LU centralizēto sistēmu un nodrošina iesaistīto pušu līdzdalību. Noslēgti sadarbības līgumi par prakšu nodrošināšanu, un

darba devēju, profesionālo asociāciju, mācībspēku un studentu iesaiste apliecina kvalitātes vadības sistēmas efektivitāti.

Vienlaikus identificētas pilnveidojamas jomas: kursu satura pārklāšanās, nepietiekama priekšzināšanu un vērtēšanas kritēriju konkretizācija, trūkstošs tematiskais tvērums, piemēram, darbs ar bērniem ar dzirdes traucējumiem, mācīšanās grūtībām, profesionālā dokumentācija, daudzvalodība u.c., nepilnīgs prakses progresijas un teorētiskā satura sasaistes nodrošinājums.

IV. Mācībspēki

LU mācībspēku atlasē ir izstrādāti detalizēti atlasē kritēriji, kas nodrošina caurspīdīgu un vadītu mācībspēku atlasē gan vēlētajos, gan citos amatos. Vienlaikus mācībspēku noslodze citos pienākumos LU un ārpus tās liecina par kapacitātes izaicinājumiem, kā rezultātā paaugstinās risks studiju programmu ieviešanas ilgspējai un attīstībai.

SP īstenošanā iesaistītais mācībspēku sastāvs ir kvalificēts un atbilstošs, lai nodrošinātu izvērsto rezultātu sasniegšanu. Visu mācībspēku kvalifikācija ir atbilstoša normatīvo aktu prasībām. Mācībspēki pārstāv būtiskas nozares – speciālo pedagogiju, logopēdiju, pedagogiju, psiholoģiju un medicīnu. Starpdisciplinārā pieeja tiek nodrošināta, pateicoties plašam kompetenču spektram, kas ietver arī bioloģiju un izglītības zinātnes. Mācībspēku kvalifikācija apvieno akadēmisko izglītību, profesionālās prasmes, praktisko pieredzi, aktīvu pētniecību un starptautisku sadarbību, nodrošinot satura sasaisti ar jaunākajām zinātnes atziņām. Izaicinājumi saistīti ar mācībspēku noslodzes ilgspējas un pēctecības plānošanas nepietiekamu atspoguļojumu, kā arī pilnībā nekonkretizētu vieslektoru iesaistes mehānismu.

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

LU licencējamā SP nodrošina studentiem iespējas turpināt studijas citās programmās un Rīgas Tehniskajā universitātē SP īstenošanas pārtraukšanas gadījumā, kā arī garantē kompensācijas atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Mācībspēku kvalifikācija, pieredze un valodu prasmes atbilst normatīvo aktu prasībām. Lai gan pastāv trūkumi profesijas standarta prasību pilnvērtīgā izpildē studiju procesa ietvaros un kursu aprakstos ir konstatēti trūkumi, tie kopumā atbilst prasībām un novērotie trūkumi nav tik būtiski, lai konstatētu neatbilstību normatīvo aktu prasībām. Sagatavoti nepieciešamie studiju līgumu paraugi, kā arī izveidota kārtība iepriekšējās izglītības un pieredzes atzīšanai. LU nav konstatēti kompetento iestāžu normatīvo aktu pārkāpumi apskatāmajā periodā. Tā kā diplomam un tā pielikumam ir liela nozīme, tad norādītās kļūdas tiek uzskatītas par daļēju atbilstību, tomēr tās vairāk uzskatāmas par pareizrakstības kļūdām, kuras ir iespējams īstermiņā novērst.

VII. Rekomendācijas

Eksperti rekomendē licencēt studiju programmu “Speciālās izglītības skolotājs/ skolotājs logopēds”.

Īstermiņa rekomendācijas, kuras jāizpilda līdz Studiju kvalitātes komisijas sēdei, kurā pieņems lēmumu par studiju programmas licencēšanu:

1. Nodrošināt atkārtotas konsultācijas ar Rīgas Tehnisko universitāti par tās struktūrvienību Rēzeknē un Liepājā realizēto studiju programmu speciālajā pedagogijā un logopēdijā īstenošanu kā kopīgu SP, attiecīgi stiprinot vienotu AII ekosistēmas attīstību un veicinot plašāku ģeogrāfisko studiju programmu apguves iespēju. Eksperti, analizējot plānotos termiņus licencēšanas procedūras ietvaros, t.sk., plānoto SKK sēdes datumu, uzsver, ka šādām kvalitatīvām AII pārrunām būtu jānotiek pirms lēmuma pieņemšanas par konkrētās piedāvātās SP licencēšanu, jo kopējas turpmākas sadarbības ietvaros studiju programmas licencēšana var zaudēt tās aktualitāti un radīt papildu administratīvo slogu.
2. Ņemot vērā, ka studiju programmā tiek iegūta LKI 6. līmeņa kvalifikācija, un atbilstoši šī brīža uzņemšanas prasībām tiek uzņemti pedagogi, kuriem jau ir šī līmeņa izglītība, sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju un Rīgas Tehnisko universitāti veikt izvērtējumu par kopīga tālākizglītības piedāvājuma izveidi, kurā tiek nodrošināta darba tirgus vajadzību sasniegšana analogiski kā piedāvātajā studiju programmā. Ja attiecīgi AII vienojas par tālākizglītības piedāvājuma attīstību, tad konkrētās SP licencēšanas nepieciešamība zaudē aktualitāti, sasniedzot darba devēju izvirzītos mērķus ar citiem izglītības pakalpojumiem.
3. Atbilstoši darba devēju ieteikumiem pārskatīt un precizēt uzņemšanas prasības, paredzot:
 - 3.1. obligātu pedagogiskā darba un/ vai praktiskās darba pieredzes esamību darbā izglītības iestādē, izvērtējot iespēju noteikt tās minimālo periodu, papildus esošajai prasībai par pirmā cikla profesionālo augstāko izglītību pedagogijā vai izglītības zinātnēs;;
 - 3.2. noteikt uzņemšanas prasības tādiem reflektantiem, kuriem nav iegūta pirmā cikla pedagogiskā izglītība, nodrošinot viņu iepriekšējās izglītības, profesionālās pieredzes un iegūtās profesionālās pilnveides pasākumu atzišanas iespēju.
4. Izvērtēt iespēju precizēt SP nosaukumu, lai izvairītos no maldināšanas un šķērsvītras iekļaušanas nosaukumā, norādot abas apakšprogrammas un sniegt pamatotu LU skaidrojumu par izvēlēto programmas nosaukumu, izvērtētām alternatīvām.
5. Nepieciešams labot pareizrakstības kļūdas 5.1.1 un 5.2.1. diploma pielikuma paraugos.

Īstermiņa rekomendācijas, kuras jāizpilda līdz studiju programmas īstenošanas uzsākšanai:

1. Nodrošināt studiju kursu pieejamību tiem reflektantiem, kuriem nav nepieciešamo mācību priekšmetu zināšanu, piemēram, matemātika, latviešu valoda, un kuriem tās būs nepieciešamas apakšprogrammas ietvaros iegūstamās kvalifikācijas darba pienākumu izpildē, bez papildu maksas un ārpus studiju slodzes apakšprogrammā, līdz 2025.gada 31.decembrim.

2. *Nodrošināt publiskajā telpā informatīvo materiālu studiju programmas reflektantiem par studiju programmas saturiskajām atšķirībām no citām Latvijā pieejamām studiju programmām, stiprinot studiju izvēles iespēju paplašināšanos (ja attiecināms) un papildinātību Latvijas AII ekosistēmā, līdz 2025.gada 31.decembrim.*
3. *Izvērtēt iespēju izveidot un nodrošināt praktiskam studiju procesam telpu un/vai laboratoriju studentu kontaktdarbam ar bērniem studiju programmas ietvaros mentora vadībā, līdz 2025.gada 31.decembrim.*
4. *Atkārtoti veikt detalizētu kursu satura un studiju rezultātu kartējumu, lai novērstu tematu pārklāšanos un nodrošinātu loģisku progresiju starp kursiem, līdz 2025.gada 31.decembrim.*
5. *Precizēt katra kursa priekšzināšanu prasības, sasaistot tās ar iepriekšējo kursu saturu un tematikām, līdz 2025.gada 31.decembrim.*
6. *Nodrošināt skaidru un mērāmu sasaisti starp studiju rezultātiem un izvēlētajiem pārbaudes darbiem, iekļaujot konkrētus vērtēšanas kritērijus un uzdevumu īpatsvaru, līdz 2025.gada 31.decembrim.*
7. *Paplašināt kursu tematiku, integrējot aspektus par daudzvalodību, starpkultūru komunikāciju, bērniem ar dzirdes traucējumiem, mācīšanās grūtībām, 0–3 gadu vecuma valodas attīstību, profesionālo dokumentāciju un supervīziju, līdz 2026.gada 31.augustam.*
8. *Iekļaut atbilstošu profesionālās angļu valodas apguves saturu, nodrošinot studentu spēju izmantot starptautiskos avotus un piedalīties zinātniskajā darbībā, līdz 2025.gada 31.decembrim.*
9. *Pilnveidot prakses plānošanu, to saturā un aprakstos nosakot skaidru atšķirību starp katru prakses posmu, sasaistot tos ar konkrētiem teorētiskajiem kursiem un iekļaujot konkrētus praktiskos uzdevumus, līdz 2025.gada 31.decembrim.*

Ilgtermiņa rekomendācijas (līdz institucionālajai akreditācijai):

1. *Paplašināt prakses spektru, ietverot dažādas izglītības pakāpes un institūcijas ar dažādiem iekļaušanas līmeņiem, kā arī veicināt sadarbību ar starpdisciplinārām komandām un vecākiem.*
2. *Palielināt informācijas avotu apjomu, kas pieejami bibliotēkas drukātās vai elektroniskās vides resursos ar jaunāko un specifisko nozares literatūru. Jaunos materiālus iekļaut studiju kursu aprakstos pie obligāti izmantojamiem informācijas avotiem, papildus informācijas avotiem vai periodikas un citiem informācijas avotiem.*
3. *Plašāk izmantot digitālās tehnoloģijas studiju programmas mērķu sasniegšanai un specifiskas īstenošanai. Studiju kursa aprakstos iekļaut informāciju par digitālo resursu pielietošanu, to atspoguļojot studiju kursa anotācijā.*
4. *Gadījumā, ja studiju programma nenasniedz nepieciešamo 90 studentu skaitu, tad izstrādāt SP īstenošanas budžetu, paredzot papildu ieņēmuma avotus vai studiju procesa organizācijas saistīto izmaksu samazināšanu studiju programmas rentabilitātes nodrošināšanai.*

VIII. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
P1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut		X	
P2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	X		
P3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem		X	
P4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām	X		
P5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām	X		
P6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X		
P7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām	X		